

Naročnina

za državo SHS:
na mesec Din 20
za pol leta 120
za celo leto 240

za inozemstvo:
mesečno Din 30

Sobotna izdaja:
celoletno

v Jugoslaviji Din 40
v inozemstvu 60

SLOVENECE

Cene inseratov:

Enostolpna petlitna vrsta
mali oglasi po Din 1⁵⁰ in
Din 2[—], večji oglasi nad
45 mm višine po Din 2⁵⁰
veliki po Din 3[—] in 4[—],
oglesi v uredniškem delu
vrstica po Din 6[—].

Pri večjem naročilu popust.

Izhaja vsak dan izvenem
ponedeljka in dneva po
prazniku ob 4. uri zjutraj.

Poštšina plačana v gotovini.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici 6/III. Rokopisi
se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne spre-
jemajo. Uredništvu telefon 50, upravništva 328.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ulici 6. Cekovni račun:
Ljubljana 10.650 in 10.349 (za inserate) Sara-
jevo 7.565, Zagreb 39.011, Praga in Dunaj 24.797.

Svetno in nadsvetno.

Zadnjič (Slovenec, št. 66) smo pokazali na podlagi dejanskega razvoja v zgodovini, da je krščanstvo težnja po svetovladju v svrhu postopnega pokristjanjenja vseh družabnih odnosov in popolnega vzajemnega proniknjenja svetnega z duhovnim, duhovnega s svetnim, — naravnost imanentna, svojska.

Sklicevanje na pravoslavje, o katerem se časih trdi, da tega »političnega« momenta v krščanstvu ne pozna, ne drži. Tudi pravoslavje pozna teokratizem. Po posebnem zgodovinskem razvoju na vzhodu pa je prišlo tam do tega, da je nositelj teokracije postal cesar, cerkev pa njemu podložni organ. Svetno kulturno območje na vzhodu je bilo prosto nadaljevanje antične, birokratične, despotične »politije«, cerkev pa te kulture ni prešinila kakor v zapadnem srednjem veku, marveč se je razvila neka čudna zgolj zunanja vzporednost; cesar pa je po svojih interesih to razmerje od zunaj uravnaval, reguliral. Dokler je pravo krščanstvo bilo še živo, je »bogomaziljenik« cesar igral očetovsko vlogo teokrata, pozneje se je pa to izprevrlo v duha ubijajočo despotijo. Da to razmerje ni pravo, tega so se veliki pravoslavni duhovi vedno večalimenj zavedali. Teokracija je torej bila, tako izkažena, tako da je cerkev na vzhodu kot samosvoj organizem praktično polagoma sploh izginila, postala svetni departement in se je njeno duhovno življenje takorekoč zaprlo samo vase v svetu popolnoma tuji askezi, dočim je »zli svet« šel nemoteno svojo pot. (Karl Neumann: Die Weltstellung des byzantinischen Reiches, 1895; isti avtor: Byzantinische Kultur und Renaissancekultur, 1903.) Če torej »Jutro«, št. 68., pravi, da so vodili do razkola vzhodne cerkve »povsem svetni razlogi«, hoteč s tem dokazati, da za katolištvo niso bili nikoli merodajni »čisti verski« razlogi, treba na to odgovoriti, da je ločitev med svetnim in verskim, kakor jo dela naš liberalizem, popolnoma pogrešena. Ločitev med vzhodom in zapadom je posledica razlike v celokupnem nazoru na svet. Zapad je pravilno o krščanstvu pripisoval nalogo svetnost z duhovnostjo prešiniti, naravno s milostjo preoblikovati, politiko po verstvu preobraziti zato, ker ni med svetnim in nadsvetnim nikoli postavil absolutne antiteze, kakor jo postavlja večalimenj vzhod (pravzaprav bizantinski klerus) in kakor so jo postavljale že prej vse sekte, potem razne ločine skozi celi srednji vek, danes pa liberalizem! To je posebno poglavje, o katerem treba nekaj več izpregovoriti.

Cerkev je od prvega dne, ko je stopila na pozornico zgodovine, nadaljevala linijo, ki vodi od evangelijev do ideala božje države, katera se ima uresničevati v danih razmerah, med ljudmi iz duše in telesa, na zemlji. Katoliška cerkev ni o tej možnosti nikoli dvomila, zato pa je dosledno zavračala vse sekte, ki so to tajile, počeni od gnostikov in montanistov v starem veku, preko katarov, valdencev in od franciskanskih odcepilskih se fraticellov, »fratov zelantov« in spiritualov v srednjem veku, pa do modernih iz protestantizma vzniklih mističnih, pietističnih, laži-asketičnih, jansenističnih in podobnih struj. S tem je rešila celo zapadno kulturo pred anarhijo, socialnimi utopizmi in duševnim razkrojem. (Literatura je ogromna; omenjamo samo: Uhlhorn: Liebestätigkeit der Kirche, 1882; Harnack: Dogmengeschichte, III.; klasično delo: Dante od Vosslerja; Hauck: Kirchengeschichte Deutschlands; že imenovani Böhmmer: Kirche und Staat; Carlyle: A History itd.; veliko Lamprechtovo zgodovino Nemčije, — protestantski viri.) Ustvarila pa je s tem tudi enotno duhovno-svetno kulturo srednjega veka, o kateri naj bere »Jutro« članek, ki ponavlja prosvetliljske plitvosti o »temnem« srednjem veku, slavospev, ki ga ji je napisal eden največjih kulturnih zgodovinarjev našega stoletja, popolnoma brezkonfesijski Tröltzsch, v poglavju: Sozialgeschichte des Mittelalters, svojega mojstrskega dela »Die Sociallehren der christlichen Kirchen«.

Nakratko povzeto, je nazor cerkve, po katerem se je tudi v praktičnem življenju z neizprosno ravnočrtno doslednostjo ravnala, ta, da posvetno območje ni absolutno nasprotje duhovnemu, da milost narave ne uničuje, ampak je dopolnjuje in usovršuje, da je svetno družbo v vseh njenih dejavnih odnosih mogoče in treba poduhoviti, da se naravno in nadnaravno drugo v drugo vkladata, ne pa izključujeta. Še celo v najdovršnejšem proizvodu krščanstva v smislu askeze, v Kempčancovi »Hoji za Kristusa«, se ta misel bere iz najbolj preko in nadsvetnih izlivov avtorja, tako da je ta knjiga, ki je najbolj od sveta k večjemu obrnjena, obenem najbolj svetoljubna in svet oplemenitujoča. To je sploh odločilni znak vsega katolištva, to je rdeča nit, ki se skozi njegovo praktično udejstvovanje vleče: da je svet stvarstvo najpopolnejšega Umetnika, da greh ni narave popolnoma izkvaril, in da je izpopolnitev umnega stvarstva, njegova vzpostavitev in obnova družbe mogoča. Ne tako sekte z modernim racionalizmom vred, ki izhajajo iz ravno nasprotnega stališča. Lažiasketične sekte pustijo pasti svetno, liberalizem je zavrgel preko in nadsvetno; vsi pa cerkev zavračajo, jo razblinjajo, taje in izkvarjajo

smisel svet preobrazujočega in povzdigujočega krščanstva. Zato se moderni liberalni pisec »Slovenskega naroda«, št. 50, tako čudovito vjema s poljubnim »fraticellom« iz 13. stoletja, ko zahteva, naj se cerkev odpove vsakemu vplivu na politiko, kulturo, sociologijo in prepusti vse življenje »laizaciji«! Kaj pa potem njej ostane? Mistično poglabljanje verskega življenja samo vase, kvietizem, odmaknjenost od sveta in, kar je potem edino logično — njegova popolna negacija kakor budizmu! In to naj je »resnično krščanstvo«? Ne, to bi bil samoumor krščanstva in cerkve, krščanstvo bi s tem negiralo samo sebe.

Sicer pa se bomo z raznimi, iz tega duha potekajočimi argumenti »Jutra« in »Naroda« iz zadnjega časa bavili še podrobno. In videli bomo čisto jasno, da se demokrasko časopisje zama trudi svoje dozdnevno »krščanstvo« rešiti s tem, da postavlja umetno mejo med krščanstvom in »katolicizmom« ali »klerikalizmom«. Ne! Stališče našega svobodomiselnstva se bo izkazalo kljub tej ločitvi, oziroma ravno zaradi nje kot anti-krščansko.

Protest proti verifikacijskem zavlačevanju.

ZADREGA PREDSEDNIKA VERIFIKACIJSKEGA ODBORA. PRAZEN IZGOVOR.

Belgrad, 21. marca. (Izv.) Danes dopoldne je v smislu radikalnih sklepov, da se verifikacija Radićevih mandatov čim bolj zavleče, predsednik verifikacijskega odbora dr. Marko Gjuričić sklical sejo za 27. t. m. Z ozirom na to očividno izigravanje so predstavniki opozicije v verifikacijskem odboru poslali Gjuričiću sledeče protestno pismo:

»Zvedeli smo, da je predsednik verifikacijskega odbora sklical sejo za verifikacijo 34 naknadno izročenih poverilnic poslancev HRSS šele za 27. marca. Ker je vprašanje verifikacije mandatov in poslaniških poverilnic eno najnujnejših in bi se moralo reševati pred vsakim drugim poslom, po duhu in smislu čl. 5. in 9. skupščenskega poslovnika, smatramo, da je tako sklicevanje seje za 27. marec odkrito oviranje poslancev v izvrševanju njihovih dolžnosti in kršitev navedenih zakonskih predpisov. Zato kot člani verifikacijskega odbora prosimo in zahtevamo, da predsednik verifikacijskega odbora skliče sejo za danes popoldne ob 16., da se na ta način drži poslovnika in se poslanci ne ovirajo v izvrševanju njihovih dolžnosti.«

To pismo je podpisalo enajst članov verifikacijskega odbora, torej večina, ker je podpisal izjavo tudi član odbora Nemec dr. Moser. Na to pismo je predsednik dr. Gjuričić odgovoril sledeče:

»Sprejel sem Vaše pismo, v katerem zahtevate, da se seja verifikacijskega odbora skliče za danes popoldne, a ne šele 27. marca. Čast mi je Vas obvestiti, da mi je nemogoče odrediti to sejo za danes popoldne, ker sem že za isti čas sklical sejo odbora za proučevanje internacionalne pošne konvencije. Z ozirom na to Vas obveščam, da se bom potrudil sejo sklicati pred četrtkom.«

Pašičev račun.

SLOVENSKI SAMOSTOJNEŽI PAŠIČEVI AGENTI. — ZEMLJORADNIŠKI KLUB NE GRE Z OPOZICIJO.

Belgrad, 21. marca. (Izv.) Danes zvečer se je vršila seja ministrskega sveta, na kateri so predvsem razpravljali o verifikaciji Radićevih mandatov. Ministrski svet je sklenil, da ostane pri tem, da se verifikacijski odbor sestane šele 27. t. m. Na ta način upa omogočiti, da se izvrši glasovanje o proračunu. Kakor so nekateri radikali izjavljali, bo Pašič takoj po sprejetju proračuna podal demisijo in na ta način otvoril vladno krizo. S to svojo igro namerava Pašič doseči, da bi mu od strani krone bila ponudena volilna vlada, kajti on računa, da v slučaju, da se verifikacija 34 sedaj

izročenih poverilnic Radićevih poslancev zavleče, opozicija ne bi imela večine v parlamentu in bi ne mogla prevzeti vlade v svoje roke. To še posebno z ozirom na to, da zemljoradniki še vedno niso voljni pomagati opoziciji. Zemljoradniški glavni odbor je imel danes zvečer sejo, kateri so prisostvovali nekateri člani iz Slovenije. Na tej seji so zemljoradniki razpravljali o svojem stališču, ki ga naj zavzamejo k položaju. Slovenska člana glavnega odbora sta bila odločno proti vsakemu sodelovanju z opozicijo pri strmoglavljenju vlade in je njihovo stališče zaenkrat zmagalo.

O položaju Pašičeve vlade.

Zagreb, 21. marca. (Izv.) V razgovoru našega dopisnika s podpredsednikom HRSS dr. Mačkoma je ta na stavljena mu vprašanja izjavil:

Ali je določen moment za strmoglavljenje Pašičeve vlade?

Med drugim smo v Belgradu razpravljali tudi o tem vprašanju, pa se ni nič definitivnega sklenilo, marveč se je to vprašanje razpravljalo v zvezi z vsemi momenti, ki bi mogli priti v poštev. Ob tej priliki smo razpravljali posebno o vprašanju verifikacije novih poverilnic. Mi smo s svoje strani ponovno predlagali, naj se vlada strmoglavi na proračunu. Končna odločitev o tem zavisi od razvoja dogodkov, posebno od verifikacije poverilnic.

Kdaj bodo poslanci HRSS prišli v narodno skupščino?

Čim bodo verifirane poverilnice in nas bo opozicionalni blok pozval, bo predsedstvo HRSS brzojavilo vsem poslancem, naj se takoj odpeljejo v Belgrad.

Zakaj ste se odločili, da izročite 62 poverilnic?

62 poverilnic se izroči zato, da bo opozicionalni blok stalno razpolagal vsaj s 50 našimi poslanci, kakor smo to obljubili, ker se vedno lahko zgodi, da bo kak poslanec zadržan.

Kaj je z vprašanjem prevzeta vlade?

Prevladuje mišljenje, da bo opozicionalnemu bloku poverjena sestava poslovne vlade s kratkim delovnim programom. Na vrsto bi prišel invalidski zakon, poljedelski krediti, korekture v uradniškem zakonu in morda še kak zakon. Vendar so to še prezdognje kombinacije. Lahko vam rečem, da se stvar razvija v svojem stalnem in določenem pravcu in da je vse za vsak slučaj točno pripravljeno. Mi bomo v vsakem slučaju opozicionalnemu bloku stalno pomagali.

Kaj mislite z ozirom na odgoditev verifikacije poverilnic?

Nam gre za to, da se poverilnice čimprej verifirajo. Upam, da se bo opozicionalnemu bloku posrečilo, da prisili ra-

dikale, da se verifikacija izvrši takoj. Tako smo se dogovorili v Belgradu in prepustili opozicionalnemu bloku, da to stvar v tem smislu izvrši. Če bi bilo pa potrebno, da se pred verifikacijo naknadno vloženih poverilnic pride dvajsetorica že verifiranih poslancev v Belgrad, se bo to takoj zgodilo. Mi bomo storili vse, kar bo potrebno. Brzojavno smo pozvali vse poslance, ki še niso izročili poverilnic, da jih takoj pošljejo v Belgrad. Doslej je izročenih 54 poverilnic.

Končno je dr. Maček z nasmehom dejal, da je po njegovem mišljenju gotovo, da Nikola Pašič kot ministrski predsednik ne bo dočkal Velike noči.

Narodna skupščina.

GOVORA POSL. STANOVNIKA IN ZEBOTA.

Belgrad, 21. marca. (Izv.) Proračuna dveh zelo važnih ministrstev sta bila na dnevnem redu današnje seje in proti vsakemu od teh proračunov je govoril po en poslanec Jugoslovanskega kluba in podal stališče in kritiko v imenu svojega kluba.

Pri ministrstvu za javna dela je govoril poslanec Ivan Stanovnik, ki je izjavil:

CESTE IN MOSTOVI V SLOVENIJI.

Ako ima država lepo urejeno prometno zvezo, je to znak, da se zaveda svojih dolžnosti, ki jih ima napram ljudski potrebi, da ljudstvu v prvi vrsti preskrbi dobra prometna sredstva, da se more promet neovirano vršiti, kakor odgovarja potrebam in kulturi ljudstva. Velikokrat se je v tej zbornici že povdarjala enakopravnost, da smo v državi vsi enaki, z enakimi pravicami in dolžnostmi. Proračun pa dokazuje, da to ni res. Ministrstvo za javna dela izkazuje za Srbijo 260.897.514 Din izdatkov, za Slovenijo pa nekaj čez 22 milijonov Din. Torej skoro dvanajstkrat manj, kakor za Srbijo. Ded tem ko Srbija plača za ta proračun samo 450 milijonov Din, plača Slovenija čez 166 milijonov Din. Torej skoro štirikrat tako velika Srbija kot Slovenija plača polovico več kakor Slovenija, dočim dobi Slovenija dvanajstkrat manj od Srbije. Mi nimamo nič proti temu, da imajo v Srbiji dobre ceste in poti, ne moremo pa dovoljevati takega izžemanja. Očitek, da je Srbija mnogo trpela med vojno, tukaj ne drži, kajti isto je bilo v Sloveniji, posebno že zato, ker smo blizu meje. Tudi ceste in mostovi so zelo mnogo trpeli in jih do danes niso mogli spraviti v prejšnje stanje. Nadalje je določenih za okrajne cestne odbore za vzdrževanje cest, mostov en in pol milijona. To je tako majhna vsota, da ne zadošča za celo Slovenijo, ker je v obmejnih krajih večinoma vse porušeno. Gradbena direkcija je predložila, da se za to postavi najmanj deset milijonov. Za popravo potov, nabavo kamenja in potrebne materiala, so torej določene velike premajhne vsote. Govornik na to opozarja na potrebo v posameznih krajih glede cest, potov, mostov, posebno na Stajerskem, v leskovškem in kostanjeviškem okraju, v Prekmurju, Beli krajini in zahteva popravo ceste Semič—Vinica. Govornik omenja posamezne pomanjkljivosti na Notranjskem in na Gorenjskem in nato stavlja predlog, da se za cesto Sv. Urban—Prevorje—Lesično v kozjanskem okraju v Sloveniji postavi v proračun 4.200.000 Din. Dalje, da se kot državni prispevek okrajnim odborom za vzdrževanje potov in mostov poviša od 1½ milijona na deset milijonov. Končno izjavlja da bo z ozirom na to, ker se nam pod sedanjo vlado godijo velike krivice, glasoval s svojimi tovariši proti proračunu ministra za javna dela.

ZA CESTARJE.

Poslanec Stanovnik se je v svojem govoru še posebno zavzel za cestarje in navedel slučaj redukcije, ki jo hoče vlada izvesti. Proti redukciji najenergичnejše protestira. Kajti ta bi stala državo več, nego sedaj cestarji.

ZELEZNICE IN ZELEZNICARJI.

Glede prometnega ministrstva je izjavil poslanec Zebot, da je to ministrstvo eno najvažnejših. Prometna in železniška politika naše vlade pa je na zelo slabih nogah. Ne opaža nobenega cilja glede grad-

be železnice. Tu vlada kaos, ki upropašča državo. Dasiravno poka na vseh koncih in krajih, dasiravno delavstvo obupuje vsled strašnih krivic, dasiravno se vsled slabe in brezglave politike dogajajo dan za dnem težke nesreče, današnjega režima vse to ne vodi do pravega spoznanja. Da ne zavozimo v tej železniški politiki in da ne pridemo v še večjo nesrečo, zahtevam, da stori vlada potrebne korake za vzgojo železniških strokovnjakov. Govornik navaja odlične tezađevne članke v slovenskem časopisu Franca Šukljeta, priznanega strokovnjaka. Nestalnost vlade se zrcali v programu graditve železnice. Omenja nemarnost vlade v dograditvi železnice Krapina—Rogatec in na to izvaja: Prospeh naših železnic je odvisen od dobre uprave. Ta se more opirati edino le na dobro izvežbane uslužbenke. Za te uslužbenke mora država skrbeti tako v moralnem kakor materialnem oziru. Treba je dati železničarjem dobro šolo in dobro plačo. Potem navaja nujno potrebo, da se ustanovi visoka šola za železniško vedo in razvija podroben program.

Nato preide na tarifno politiko, ki jo vodi sedanja vlada. Opozarja na velikansko napako, ki jo je vlada storila, da je ob priliki podraževanja ukinila Jadransko tarifo na Južni železnici. Vsled ukinjenja te tarife je izgubila država 160 do 200 milijonov dinarjev. Taka tarifna politika ubija našo industrijo in trgovino in dobrobit našega kmetskega prebivalstva.

Kar se tiče materialnega položaja železničarjev, opozarja govornik na svoja izvajanja o priliki interpelacije glede razmer v niški železniški delavnici. Naglašja, da ima vlada za železniške uslužbenke Slovence samo obljube. Opozarja na stanje vpokojencev in miloščinarjev, ki dobivajo še vedno iz penzijskega fonda 30—100 K zase in za svojo družino na mesec. To je evropski škandal. Proti takemu postopanju najodločnejše protestira in poziva poslance, da vladi, ki tako postopa, ne dajo svojega zaupanja. Opozarja na to, da še dosedaj ni izplačana kmetom, katerim so iskre iz lokomotive vžgale hiše, prisojene odškodnine. Zahteva, da se te čimprej izplačajo. Z ozirom na vse te in druge podatke, ki jih je navedel, izjavlja v imenu Jugoslovanskega kluba, da bo klub glasoval proti proračunu tega ministrstva. Oba proračuna sta bila z večino glasov sprejeta.

Ratifikacija mednarodne poštne konvencije.

Belgrad, 21. marca. (Izv.) Danes se je sestel odbor za ratifikacijo mednarodne poštne konvencije, sklenjene v Madridu leta 1920. Radikali so hoteli brez vsake debate ratificirati to pogodbo. Proti temu postopanju se je uprl poslanec Škulj, narkar se je pričela debata. Poslanec Škulj je v daljšem govoru opozarjal na razne nujnosti, ki jih narekuje konvencija. Zahteva, da ministrstvo za pošto čimprej v smislu konvencije izvrši zaključke z državami, ki so podpisale to pogodbo in sicer glede prometa z denarjem, nakaznicami in čeki, kar se je zgodilo v Zedinjenih državah. Minister je odgovorjal, da čim se konvencija ratificira, bo začel reševati označene naloge. Nadalje je poslanec Škulj zahteval, da se z drugimi državami sklene poštno prometni sporazum, da se visoke pristojbine znižajo za 50 odstotkov. Češkoslovaška republika je to dosegla, dočim se za nas računajo tarife v zlatih frankih. Nadalje predlaga posla-

nec Škulj, da se v mednarodni poštni pisemski promet uvede povzetje, kar se je doseglo pri železniškem prometu z obmejnimi državami. Minister je odgovoril, da sedaj tega ne upa doseči radi nestalnosti valute, čemur se poslanec Škulj protivi, češ da je baš sedaj ugoden trenutek. Nadalje predlaga, da se določi cona 30 km za obmejni promet, kjer bi bila pristojbina kakor v notranjosti države, nakar pa minister ni pristal. Nadalje je posl. Škulj zahteval, naj se uredi telefonski in brzojavni promet z drugimi državami. Minister je odgovoril, da se bo to izvršilo. Končno zahteva Škulj, da se vpostavi poštni promet z Rusijo. Minister odgovarja, da Rusija pristopa k mednarodni poštni konvenciji in da država opravlja z Rusijo poštni promet. Ker se noben več ne javi k besedi, zaključuje predsednik debato, nakar je bila konvencija sprejeta.

Trgovinska pogajanja z Italijo.

Belgrad, 21. marca. (Izv.) Danes popoldne se je vršila seja trgovske sekcije za sklenitev trgovske pogodbe z Italijo. Na seji se je razvila debata o spornih vprašanjih, čijih rešitev so naši delegati zahtevali na podlagi sklepov vlade. Debata je bila mestoma zelo burna in danes ni (razen malenkostnih sklepov) prišlo do nobenih zaključkov, ker so Italijani izjavili, da še niso dobili navodil od svoje vlade.

GIBANJE HPS.

Zagreb, 21. marca. (Izv.) Po sestanku pokrajinskega odbora Hrvatske pučke stranke v Mostaru, katerega sta se udeležila predsednik in podpredsednik stranke Barić in dr. Šimrak, sta slednja dva odpotovala v Dalmacijo, da nadaljujeta začeto delo. V Mostaru so razpravljali o političnem položaju in izdelali načrt za volivno akcijo. Danes sta Barić in dr. Šimrak prišla v Split, odkoder bosta šla v Sinj, Makarsko in Šibenik, kjer bosta imela po raznih vaseh sestanke. Nato se bosta preko Bosne, kjer bosta tudi priredila več sestankov, vrnila v Zagreb.

SEJA MINISTRskega SVETA.

Belgrad, 21. marca. (Izv.) Na današnji seji ministrskega sveta so razen o verifikaciji Radićevih mandatov govorili o zahtevi vojvodinskih radikalov, da se čimprej ustvari zakon o ekspropriaciji in kolonizaciji velikih posestev. Minister za agrarno reformo je poročal, da je sklican odbor za proučavanje teh predlogov za 24. t. m., na kateri seji bo predložil svoje izpremembe.

Francoska armada.

Pariz, 21. marca. (Izv.) Zbornica je sprejela novi vojaški zakon. Določeni so 32 pehotnih divizij, od katerih bo 6 stalo v Porenju, tako da bo Francija tam vsak čas pripravljena. Število polkov pa se je od 173 znižalo na 62 pri pehoti, od 78 na 45 pa pri konjenici. Pač pa se je pojačalo topništvo in afrikanske čete.

RESNICA ALI SENZACIJA?

Pariz, 21. marca. (Izv.) Newyorška »Chicago Tribune« poroča, da je Mac Donald pisal Poincaréju zopet pismo, v katerem izjavlja, da bo Anglija prišla Franciji z vsemi svojimi vojnimi silami na pomoč, ako bi bila od Nemčije brez obvestila Društvu narodov iznenada napadena. Toda Francija mora pristati na to, da se Nemčija

v Društvo narodov sprejme ter da se tako obedne državi podata pod kontrolo mednarodne avtoritete. — Merodajni angleški politični krogi v Parizu izjavljajo, da jim o takem pismu ni absolutno ničesar znane in da gre najbrž za senzacijo.

FRANCIJA IN AMERIKA.

Rim, 21. marca. (Izv.) »Messagero« trdi, da je Amerika stavila Franciji za pogoj, da mora sprejeti predloge izvedeniške komisije glede Nemčije in eventualno izprazniti Poruhrje; ako ne, bo Amerika kredit za popravo franka odtegnila.

OBSODBA FRANCOSKEGA VOHUNA.

Leipzig, 21. marca. (Izv.) Državno sodišče je obsodilo kapitana francoskega generalnega štaba Darmonda radi vohunstva na 12 let ječe in 5000 zlatih mark globe.

Rusko-kitajski spor.

Moskva, 21. marca. (Izv.) Sovjetska vlada izjavlja, da je spor provocirala kitajska vlada. Ko je bil sporazum med Karahanom in Vangom že gotov, je francoska akcijska družba mandžurske železnice podvzela korake, da je kitajska odpovedala v zadnjem hipu svoj podpis. Vsled tega je moskovska vlada stavila ultimatum. Diplomatske zveze so odslej pretrgane. — Spor ogrožava svetovni mir. Rusija ne zahteva samo pravic v Mandžuriji, marveč zahteva tudi, da se iz Mongolije odstranijo vsi kitajski trgovci in da se neodvisnost Mongolije popolnoma udelevi.

NIZOZEMSKA ZBORNICA PROTI PRIZNANJU RUSIJE.

Haag, 21. marca. (Izv.) Zbornica je predlog socialističnih in komunističnih poslancev, naj se sovjetska vlada takoj de iure prizna, odbila.

VLADNA STRANKA V BOLGARIJI.

Sofija, 21. marca. (Izv.) Vsled izstopa socialističnih demokratov iz vladne večine, se je podvzela akcija za koncentracijo naprednih strank v »Demokratskem Zgovoru«. Doslej je vstopilo v »Zgovor« 140 poslancev. To število se pa najbrže še poveča, tako da bo vlada v parlamentu razpolagala z večino.

EKSPOZE ROMUNSKEGA ZUNANJEGA MINISTRA.

Bukarešta, 21. marca. (Izv.) Minister za zunanje zadeve Duca je podal v zbornici obširen ekspozé o smernicah romunske zunanje politike. Izjavil je, da Romunija zasleduje odkritosrčno mirovno politiko na podlagi verzajske mirovne pogodbe.

NOVI ŠTRAJKI NA ANGLESKEM.

London, 21. marca. (Izv.) Strokovna zveza tramvajskih in avtobusnih uslužbencev je odobrila sklep, da se v soboto jutraj začne generalni štrajk. — Lastniki ladjedelnic so sklenili, da vse delavce izprejo, ako ladjedelniški in pristaniški delavci v Southamptonu, ki štrajkajo na svojo roko dalje, ne začnejo z delom.

REPARACIJSKO VPRAŠANJE.

Pariz, 21. marca. (Izv.) Izvedeniška komisija Daves—Mac Kenna je začela danes zopet s plenarnimi sejami, da redigira svoje izvedeniško poročilo o nemškem gospodarstvu.

MEDNARODNI ZADRUŽNI KONGRES.

Praga, 21. marca. (Izv.) Tu se je danes zbral mednarodni zadržni kongres. Jutri

bo predsednik Masaryk sprejel predsedstvo kongresa, oziroma člane odbora.

KRVAV SPOPAD MED FASISTI IN SOCIALISTI V ITALIJI.

Palermo, 21. marca. (Izv.) V Palazzuolo so se spopadli fašisti s socialisti. Razvila se je pravecata krvava bitka. Število žrtev še ni ugotovljeno.

NAPREDNA TURČIJA.

Carigrad, 21. marca. (Izv.) Narodna skupščina v Angori je sprejela zakon o splošni ženski volivni pravici.

PONESREČENA PODMORNICA.

Tokio, 21. marca. (Izv.) Neka vojna podmornica se je potopila. Reševalna ekspedicija je ugotovila, da je 18 pomorščakov v ladji še živih.

Iz zunanje politike.

* Italijanski protektorat nad Albanijo? Italija neumorno plete svoje niti v Albaniji. Sedaj poroča »Daily Telegraph«, da namerava albanski katoličani prositi Zvezo narodov, da imenuje Albanijo kako velesilo za protektorico, ki naj bi bila odgovorna za upravo in branbo dežele. Ta velesila naj bo Italija.

Politične vesti.

+ Ugotovitev. »Samouprava«, glavno glasilo radikalne stranke, z dne 20. marca je v centralistični ekstazi na uvodnem mestu z napadom na srbijanske demokrate ugotovila: ... došlo je do znanih ženevskih zaključkov, ki so ustvarjali premeten dualizem ... ženevski sporazum se je sklepal tri dni, da bi stopil na mesto realnemu, nacionalnemu in zgodovinskemu pojmovanju o edinstvu Srbov, Hrvatov in Slovencev. — Beležimo, da si to ugotovitev vtaknejo za klobuk natolčevanci vseh vrst in »konkurenti« avtonomističnega stališča SLS. Zdaj smejo naprej lagati, da je dr. Korošec prodal prečane centralizmu.

Beležke.

Laž ima kratke noge. Odkar je gosp. Pucelj vstopil v zemljoradniški klub, se politika samostojnežev giblje v dvojnem pravcu, v prijateljstvu in zavezništvu z radikali, in istočasno v iskanju novih zveznikov za slučaj, da jo radikali polomijo. To dvoživkarstvo ustvarja pri gg. »samostojnih« čuvstvo nesigurnosti in nervoznosti. V slabem razpoloženju se sedaj še bolj ko prej kdaj zatekajo k svojem najmočnejšemu sredstvu — k laži. Zadnji »Kmetijski list« se je v svoji obupni borbi za Kmetijsko družbo zatekel kar k dvojni laži, češ, da je SLS zahtevala za Kmetijsko družbo gerenta in da je dr. Kulovec v narodni skupščini trdil, da je minister postavil gerenta samo zato, ker je SLS imela tedaj večino v Kmetijski družbi. Konstatiramo, da SLS nikdar za Kmetijsko družbo ni zahtevala gerenta, marveč je obakrat, ko je bil po zahtevi SKS postavljen komisar Kmetijski družbi, protestirala. Ako vlada temu protestu ni ugodila, ni nič naravnjesejšega kakor zahteva, da se od vlade proti volji SLS postavljeni komisar vsaj zamenja z nepristranskim, ako vlada v svoji moči noče popraviti storjenega greha. Glede druge laži »Kmetijskega lista« objavljamo dobesedno po stenografskem zapisniku dotično izja-

Dr. W. M. Mac Govern.

Preoblečen v prepovedani Tibet.

(Dalje.)

Končno se je pa le obrnilo na bolje, na čuden način. Snežni leopard nas je bil ponoči prehitel in se je videlo, da jo je udaril proti prelazu; njegov sled v snegu nam je kazal pot. Ker so šle stopinje zelo doledno v neko določeno smer, sem si mislil, kaj če bi bila pod snegom cesta skrita. Res je bilo tako, in smo si tako prihranili veliko nepotrebnega ovinka. Čudil sem se le, kako je mogel leopard cesto vohati, saj je bila na metre globoko zasnežena, in so se razprostirale na levo in desno obsežne bele planote brez vsakega znaka. Sikkimezi leopardovemu sledu niso nič kaj zaupali, obenem so pa vseeno videli v njem Budovo pomoč.

Štiri ure nato smo se še bolj razveselili. Dolina je postajala ožja, gore so se strnile in nad nami so grozile prevesne čeri, in bilo je, kakor bi lezli skoz predor. Ravno tam, kjer je bilo največ snega in se nam je zdelo, da ne bomo mogli naprej, se je skalna globel naenkrat odprla in prišli smo v čisto drug svet. Brezkončna ravan se je razprostirala pred nami, brez dreves in brez grmovja, le tri do štiri palce visoko je ležal sneg, in tu in tam je gledala izpod snežne odeje gola zemlja v velikih krpah. Še par milj naprej se je dolina spustila na značilno tibetsko visoko planoto, obdano na jugu in severu, od visokih gor-

skih grebenov. To je bil Tibet, geografično in geološko pravi Tibet. Že pičli sneg nam je to dokazal. Indijsko pobočje Himalaje ima veliko dežja poleti in veliko snega pozimi. Od morja prišli oblaki oddajo svojo vlogo na tem pobočju; zato ima tibetsko pobočje Himalaje prav malo vlage. Dežja ponekod v Tibetu sploh ne poznajo; tudi snega je splošno le za par palcev in še ta se v žarkih opoldanskega solca večinoma stopi. Zato je pa ponoči strahovito mrz in tibetski veter ti gre skoz vse kosti. Tako podnebje pomeni smrt in razdejanje, in ni je zlepa dežele, ki bi bila tako blede, brezbarvna in žalostna kakor je mrtva visoka tibetska planota.

Dobre volje smo korakali naprej in smo šotorili pod nekim ledenikom. Zemlja je bila tako zmrmžnjena, da so se leseni kolčki, s katerimi smo šotor pritrjevali, zlomili, in tudi železni kolčki so se pri zabijanju upognili.

Potem smo imeli pa spet smolo. Moj zemljevid je bil zelo netočen in je kazal samo splošne obrise; zgrešili smo pot in smo krenili osem milj v stran. Tako smo čepeli zvečer še zmeraj ob robu doline pred visoko planoto in nismo imeli ne griljaja hrane. Zelo smo bili izstradani, živina pa tudi hudo utrujena. Posebno manjši ponij je bil prav slab in je tako kašljal, da smo mu prisodili le še kratko dobo življenja. Zato je bilo najboljše, da sem skrajšal njegove in naše muke. Sikkimezi sicer niso bili bogve kako rahločutni, a sedaj so imeli hude verske pomisleke in niso hoteli ponija zaklati. Jedli pa bodo že, so rekli, ko bo zaklan. Kaj sem hotel? Vzel sem veliki nož in sem mu prerezal vrat. Sedaj pa po

njem! Ker nismo imeli kuriva, smo morali jesti meso sirovo. Za sladkosnedeža sirovo in sveže konjsko meso pač ni posebno vabljivo, a jaz sem bil take malenkosti že davno pozabil in sem bil vesel, da sem mogel želodec napolniti. Nekaj kosov smo si prihranili za prihodnji dan. Ta dan smo zgubljeno pot spet našli in smo plezali po ozki in silni dolgi globeli navzgor, v smeri proti severu. Pot je bila zelo težka; morali smo nesti namreč še tovor zaklanega ponija in pa del ostalih tovorov, ker so bila naša živinčeta preveč utrujena. Prišli smo na višino 17.000 čevljev. V tej višini povzroča vsak večji telesni napor mučično utrujenost, bodlo nas je v pljučih in težko smo dihal. In ko smo proti večeru prišli na vrh 18.000 čevljev visokega prelaza, so imeli Sikkimezi čisto prav, ko so vpili »I ha-gval lo! — Zmaga, bogovi so zmagali!«

Postanem Satanov kuli.

Čas je že bil, da sem svoj načrt pojasnil spremljevalcem. Dotedaj so vedeli le, da hočem v Tibet. Sedaj sem jim pa povedal, da hočem v sveto mesto Lhazo. Iz prtljage sem izbral praznično obleko, kakor jo nosijo odlični Sikkimezi, in sem rekel Satanu, naj jo obleče. Odslej naprej je bil on poveljnik naše majhne karavane. Njegova vloga je bila vloga malega premožnega posestnika, ki je bil obljubil božjo pot v Lhazo in nas je bil vzel s seboj za spremljevalce in služabnike. Drugi trije so ostali to, kar so bili prej, samo jaz sem bil ponižan za navadnega težaka in služabnika ter sem moral opravljati kuhinjske posle. Dodelil sem vsakemu njegovo novo vlogo in sem imel z njimi večkrat zelo natančno

»poskusne predstave«, da so se živeli v novo življenje. Priznati moram, da so ta del mojega načrta sprejeli hrabri junaki z velikim veseljem in so se ob misli na spreminjene vloge izvrstno zabavali. Prepočasi so mislili, da bi mogli razumeti, v kakšno veliko nevarnost se podajamo.

Sedaj sem se pa tudi jaz popolnoma prelevil, in to ni bilo ravno prijetno. Moji lasje so bili že pobarvani in je bilo treba samo tu in tam še malo popraviti. A treba je bilo pobarvati tudi kožo. Slekli smo se in stal sem popolnoma nag na višini prelaza, v jutranjem januarskem vetru, 18.000 čevljev nad morjem! Satan je imel častno nalogo, da me je namazal z zmesjo jodove tinkture in orehovega soka. In sicer prav po vsem životu, ne samo po navadno vidnih delih, ker sem moral vendarle biti pripravljen na telesno preiskavo. Nato so prišle na vrsto oči, najkočljivejša točka, ker so bile modre. Dvojno sredstvo sem imel zanje. Najprvo sem prerezal eno od citron, ki sem jo bil nalašč za to vzel seboj, in sem si dal kapati sok v oči. Zelo me je bolelo in je škodovalo gotovo tudi punčici, a sok je oči vsaj začasno dosti bolj temno pobarval, kakor so bile pa sicer. Potem sem si namazal malo kleja pod očesne vejice, kakor bi trpel na snežni slepoti, ki povzroča cejenje iz oči. Nazadnje sem si nataknil še temne naočnike. Oblekel sem si eno od obnošenih oblek za kuli, zložil sem vso svojo evropsko opravo skupaj in jo vtaknil pod neko skalo. Morda bo prišel pozneje kdaj kak raziskovalec Tibeta na ta prelaz, bo dobil tam evropsko obleko in se bo čudil, kako je zašla v ta tako oddaljeni kot sveta.

(Dalje sledi.)

vo g. dr. Kulovca, ki se glasi: »(Minister Unutrašnjih Dela Vujčić: A što Kmetijska družba?) Gospod minister, tudi o tem bi lahko mnogo govoril. Tudi tu ste napravili prvič že za časa koalicijske vlade na pritisk naših domačih »prijateljev« veliki napako, ker ste protipostavno razpustili odbor Kmetijske družbe samo radi tega, da ste hoteli udariti nas, ki smo imeli v odboru večino. Vlada nima nobene pravice, da postavlja društvu gerenta. Vlada ima pravico društvo razpustiti, nima pa pravice odstaviti družbenega odbora in postaviti gerenta. (Minister Unutrašnjih Dela Vujčić: Kad je predsednik družbe napustio svoju službu, sam morao da postavim gerenta!) Gospod minister, za to niste imeli nobene pravice. Kmetijska družba ima v svojih pravih natučna določila, po katerih si sama ureja svoje notranje zadeve. Vsaka družba oziroma vsako društvo je popolnoma avtonomno. Vlada dolžna je, da čuva ali ne, če se potrjena pravila izvršujejo ali ne. Če vidi, da se družba ne drži potrjenih pravil, ima pravico jo razpustiti, nima pa nikake pravice, da bi društvu, ki je ustanovljeno po društvenem zakonu, postavila gerenta.« — Dr. Kulovec je torej govoril o večini SLS v Kmetijski družbi za časa koalicijske, to je demokratsko-radikalne samostojne vlade. Kdo je torej lagal, ali g. dr. Kulovec v skupščini ali »Kmetijski list«? In na teh dveh lažeh temelji ves članek »Kmetijskega lista« in je torej ena sama velika in grda laž, kakor jih vsak teden požirajo potrpežljivi »samostojni« po deželi.

Tabor je znova ogrožen, tako kliče »Slovenski narod«, ker se vrši danes sodnijski komisijonelni ogled v svrhu ugotovitve, ali je Sokol I. izpolnil pogodbo z mestno občino, da ima do 21. februarja 1924 zazidati stavbišče. »Narod« bi očividno hotel, da naj bi višje oblasti omogočile Sokolu I. izvršiti svoje načrte proti sklenjeni pogodbi, oziroma preprečile, da bi mestna občina izvajala konsekvence neizpolnjene pogodbe. Tako naj se krši pogodbeno pravo v korist Sokola I. Mi pa menimo, da so v pravni državi vsi enako dolžni držati se pogodb in sprejemati nase posledice, ako jih ne izpolnijo. Sicer pa je le v interesu mesta, da se trg Tabor ne zazida po neumestni stavbi na kraju, ki je bil pogodbeno določen za park in razvedrilo prebivalstva, ne pa za vaje tolovadnega društva, ki ima drugod na primernejših krajih dosti prostora za to na razpolago. Mestno prebivalstvo zato pričakuje, da se zadeva reši nemoteno po predpisani pravi, ne pa po željah privatnega društva, ki so gola kaprica in nasprotujejo javnim namenom mesta.

Liberalni Janez. »Slovenski narod« se je čutil poklicanega z neumnim zafrkavanjem kritikovati govor štajerskega poslanca Andreja Bedjaniča o razmerah v naši armadi, češ, da so to nazori kranjskega Janeza. Naš liberalni Janez iz Knafeljeve ulice se zgraža nad tem, da se je poslanec Bedjanič zavzel za primerno znižanje vojnega proračuna, ki požira velik del naših državnih dohodkov. Liberalni Janez bi torej rad, naj bi se za vojsko še več trošilo, ker menda komaj pričakuje trenutka, da bi se razvnelo zopet svetovno klanje v prid Curchillovem petrolejskemu trustu ali Morganovem koncernu. Mar naš Janez ne ve, da se je Pašić, ko je sklenil izdajalski pakt z Mussolinijem, pohvalil po vseh režimskih listih, da je s tem zagiral trajni mir in si zagotovil iskreno prijateljstvo z Italijo? Čemu tedaj tako velika armada? Če se je nadalje poslanec Bedjanič v svojem govoru izjavil za miroljubno politiko v smislu Društva narodov, ali ni s tem izjavil isto, kar je izjavil minister Ninčić ob opetovanih prilikah? Liberalni Janez pa želi, naj bi kar cela država štrlela samih bajonetov, ne za vojsko zoper Italijo, ampak zato, da bi režim pod zaščito ogromne armade lahko nemoteno uganjal svojo korupcijo. Kadar pa bi res prišla potreba braniti domovino, se bodo vsi ti režimovci prvi poskrili po raznih pisarnah, intendancah in bolnicah ali pa po liferantskih komisijah, kjer se da dobro »zaraditi«, dočim bo kranjski Janez izpolnjeval svojo dolžnost v strelskih jarkih. Tisti patriotizem, ki se najbolj usti, je, kakor dokazuje izkušnja, najmenj vreden. Toliko v pojasnilo liberalnemu Janezu, ki je krstil štajerskega Andreja za kranjskega Janeza.

Dopisi.

Črnomelj. Na praznik sv. Jožefa je sklical gospod Pucelj javen shod v Laknerjevi dvorani. Okrog njega se je zbralo do deset njegovih pristašev in govornik je bil v zadregi, da ne bo izplačalo imeti shoda. Iz te zadrege so ga rešili pristaši SLS, ki so do zadnjega kotička napolnili dvorano. Ves govor gospoda Pucelja je obstojal iz otepanja ostrih očitkov, ki so mu leteli od vseh strani, tako da je sam priznal, da je v dvomu, jeli ta shod SKS ali SLS. Nato je povzel besedo kaplan gospod Kos, ki je v kratkih besedah orisal pogubno delo SKS za Slovenijo, napore Jugoslovanskega kluba za splošen blagor ljudstva in končal shod z: Bog živi SLS, Bog živi dr. Korošca. In

dvorana je odmevala viharinih aplavzov na SLS in njenega prvobornika. Ste videli gosp. Pucelj? V Črnomlju vam pšenica še niti ne zeleni, kaj še, da bi vam šla v klasje.

Prijet morilec.

Zagreb, 21. marca. (Izv.) Danes zjutraj ob pol 1. je neki stražnik zalotil sumljivega človeka, ki je nosil nahrbtnik. Odvedel ga je na policijo, kjer so dognali, da je preoblečen narednik. V nahrbtniku so našli razne drobnarije in pa račune na ime trgovca z drobnarijo Kelkovića iz Nove vasi št. 26. Policija je takoj uvedla preiskavo in dognala, da je Kelković izginil. Aretirani je priznal, da je snoči ob 9. zvalil Kelkovića v Jezuitsko ulico št. 2 in ga tam v sobi inženerskega odseka ubil. Nato je šel v Kelkovićevo trgovino in jo izropal. Danes popoldne so našli Kelkovićevo truplo. Ropar je prvotno izjavil, da se piše Avgust Gomborg in da je iz Maribora, pozneje je pa dejal, da se piše Avgust Rumpelj.

Dnevne novice.

— Zupanski tečaj v Cerkljah. Opozarjamo na županski poučni tečaj v Cerkljah pri Krškem, ki bo prihodnje nedelje, 30. marca t. l. Tečaj se prične takoj po prvem cerkvenem opravilu ob pol 8. zjutraj in se nadaljuje eventualno po drugem cerkvenem opravilu, a ne popoldne, kakor je bilo zadnjič pomotoma navedeno. Določeni so trije predavatelji: dva uradnika in vojaški strokovnjak. Udeležje naj se predavanj in pouka tudi bližnje občine štajerske. Zato prosimo občinske zastopnike, da agitirajo med seboj za kar najštevilnejšo vdeležbo. — Zupanska zveza.

— Vprašanje pokojnin in draginskih doklad vpokojencev državne železnice. Na svojo tozadevno interpelacijo je prejel poslanec Gostinčar naslednji odgovor železniškega ministra: — Gospod poslanec! Čast mi je odgovoriti Vam na Vaše vprašanje, katero ste mi blagovolili poslati preko predsedstva narodne skupščine v zadevi regulacije pokojnin in draginskih doklad vpokojencev državne železnice v Ljubljani. Vpokojencev bivše državne železnice ima dvoje vrst: Vpokojence, ki so bili redni člani pokojninskih skladov in ki danes uživajo redno pokojnino tega fonda.

Vpokojence, takozvane miloščinarje, ki niso redni člani pokojninskih skladov, in prejemajo miloščino v višini 50 odstot. tiste pokojnine, katero bi prejimali, ako bi bili redni člani pokojninskega sklada. Število takih vpokojencev-miloščinarjev je majhno, vsega skupaj 500. Tem vpokojencem je po odloku ministrskega sveta točka 2. od 4. januarja 1924 odrejena dnevnica v iznosu 2 dinarja. Med temi vpokojenci se nahajajo uslužbenci, ki so bili v službi dalj in manj časa in je za sedaj nemogoče odrediti večjo pokojnino, ker se ne ve, na podlagi česa je bila pokojnina odmerjena v dobi, v kateri je bila njihova pokojnina odrejena. Kar se tiče železničarskih invalidov in oseb, ki prejemajo pomoč za nesposobnost po nesrečnih slučajih, vodi o njih seznam Osrednji urad za zavarovanje delavcev v Zagrebu. Prevedbo osebja na dinarske plače po 1. maju 1921 je izvršila uprava južne železnice. Vsem uslužbencem vpokojencem pred 1. majem 1921 je odrejena penzija na podlagi kronске plače, a upokojenim uslužbencem po 1. maju 1921 na podlagi dinarske plače. Razlika izmed ene in druge pokojnine predvideva zakon o draginskih dokladah. V kolikor razsodišču dopušča finančne razmere, se vodi račun o tem, da se bedno stanje upokojenih uslužbencev popravi in da se jim pokojnina zviša. — Minister saobračaja: dr. Kojčić, I. r.

— Slovenski naseljenci v Macedoniji so v najhujši bedi. Milo prosijo pomoči. Dobrotna srca se prosijo, naj se jim usmilijo in jim pomagajo. Darove sprejema Dobrodela pisarna (Ljubljana, Poljanski nasip, 10).

— Sokol brez starost. »Narodni dnevnik« poroča, da je dr. Vladimir Ravnihar odložil svoje mesto kot starosta »Jugoslovanskega sokolskega saveza«. Razlog za to je v političnih sporih v sokolskih vrstah in bo o njih odločala sokolska skupščina.

— V katero kategorijo se uvrsti selski poštni sluga? Selski poštni sluga se uvrsti med zvančnike in se jim bo vpoštevala tudi doba, ki so jo odslužili kakor selski pismo-noše od 21. leta starosti dalje. Vsem pa se bo štela službena doba šele od leta 1910. dalje, ko so postali z dekretom nastavljeni selski slugi. — Služba začasnega poštnega slugi se bo po novi pragmatiki vpoštevala od 21. starostnega leta dalje.

Nova omejitev priseljevanja v Združene države. Poslanci zbornici v Washingtonu je predložen nov zakonski načrt, s katerim se omejuje priseljevanje v Združene države na 2 odstotka sedanjega števila posameznih narodnosti, ki prebivajo v Združenih državah.

— Trgovinska avtistika v Jugoslaviji. Interesirani krogi v Jugoslaviji pripravljajo veliko akcijo za ustanovitev trgovinskega letalskega brodovja. Lani ustanovljeni Aeroklub šteje doslej 6000 članov ter ima svoje krajevne odbore domačega že po vseh večjih mestih. Letos se uvede prvi letalski dan — najbrže na god sv. Elije. Ta dan bodo aeroplani obiskali vsa večja mesta, vršila se bodo predavanja, zbirali prispevki in člani. Vsem občanem se pošlje poziv, da sprejmejo v prora-

čun primerne postavke v podporo aviatike. Aeroklub je v dogovoru z industrijskimi podjetji, da se ustanovi tovarna za letala pod naslovom delniške družbe. Ako dogovor ne bo uspel, bo Aeroklub še letos sam ustanovil delniško družbo iz svojih članov; temeljna glavica bo znašala 10—15 milijonov dinarjev, a delnice bodo po 100 Din. Še tekom letošnjega leta se skliče aviatični kongres male antante, na katerem se sprejmejo sklepi za osamosvojitve teh dežel v produkciji letal. — Letošnji občni zbor Aerokluba se vrši 30. t. m. v Beogradu.

— Presekba zapuščene dece v Splitu. Splitsko policijsko ravnanstvo je vse dečke, ki so se doslej potikali po ulicih, zaposlilo v tamkajšnjih tovarnah. To je pa le začasna preskrba, kajti dečke oddajo na ladje, da se izuče za mornarje, kar je za Dalmatince najnaravnejši in najlažji poklic.

— Palača Osrednjega urada za zavarovanje delavcev v Zagrebu. Osrednji urad za zavarovanje delavcev v Zagrebu je razpisal natečaj za osnovo in načrte lastne palače, v kateri bo nameščen tudi zagrebški okrožni urad za zavarovanje delavcev. Za skico znašajo nagrade 30, 25 in 20 tisoč, za načrte 60, 40 in 30 tisoč dinarjev.

— Iz belgrajškega občinskega sveta. Belgrajski občinski svet je te dni razpravljal o ponudbi Mlinarske zadruge, da zgradi v Beogradu veliko moderno pekarno, ki bi mogla takoj proizvajati po 15.000 kg kruha dnevno, kasneje pa po 60.000 kg. Zadruga zahteva, da ji občina v gornjo svrhu odstopi veliki kompleks zemljišča med Sarajevsko in Železniško ulico. Občinski svet je zaenkrat zahteval od Mlinarske zadruge, naj predloži natančnejše pogoje in načrte. — Dalje je v belgrajškem občinskem zastopu na dnevnem redu razprava o pravilniku za pokojninski sklad občinskih uradnikov in uslužbencev. Opozicija zahteva, naj imajo do pokojninskih prejemkov enako pravico zakonski in nezakonski otroci mestnih nameščenecv. Večina to zahtevo odklanja.

— Otvoritev telefonske centrale v javno govorilnico v Toplicah pri Novem mestu. Pri pošti in telegrafu Toplice pri Novem mestu je bila dne 1. marca t. l. otvorjena telefonska centrala v javno govorilnico za krajevni in medkrajevni promet z omejeno dnevno službo.

— Odbor za Malgajev spomenik v Guštanju je sprejel sledeče nadalnje prispevke od gg. nabiralcev: Mara Jarnovič 55 Din, Porekar Franc, Šoštanj, 606 Din, Ferdo Paradiž, Žužemberk, 130 Din, Franc Seničar, Pragersko, 100 Din, Franc Mrkva, Guštanj, 300 Din, Karol Dolenc, Železniki, 20 Din, Cilka Iglič, Vrhnika, 20 Din, Helena Vauhnikova, Hoče, 155 Din, nadalje je darovala jeklarna Jurija grofa Thurnskega na Ravnah-Guštanj 500 Din in gozdna uprava Vincenca grofa Thurnskega na Ravnah-Guštanj 500 Din. Preje 15.425 Din, sedaj 2386 Din, skupaj 17.811 Din.

— Razne tatvine in goljufije. Iz drvarske koče Lavrentiča na Platu je bilo ukradene več obleke in perila v skupni vrednosti do 800 Din. — V Zalazu nad Tolminom se je izvršilo več lovskih tatvin. V zadnjem času so lovci in lovski čuvari prepodili več lovskih tatov, vendar pa jih niso mogli ujeti. Glasom poročil se tam lovske tatvine vedno bolj občutno množijo, kot najemniki lova. — Policija je aretirala nekega Nemca, ki je prodajal in razpečeval ponarejene kolke. Ta mož je imel tudi več pomagačev, ki so bili tudi v državnih službah in so kot taki izrabljali zaupljivo mesto in goljufali s ponarejenimi državnimi vrednostmi. — V Veliki Nedelji so izsledili nekega posestnika, katerega dolže, da je razpečeval ponarejene kolke in razne monopolne trakove, kakor za cigaretno papirke in drugo. Baje je mož intimen prijatelj nekega znanega tibotapca in goljufa Petra Nemca, ki je bil aretiran v začetku tega meseca v Ljubljani.

Primorske novice.

p Volivni shodi na Tržaškem. Na praznik sv. Jožefa se je vršil slovenski volivni shod v Rimanjih. Na shod so prišli tudi fašistovski funkcionarji. Govorila sta dr. Slavik in dr. Wilfan iz Trsta. Dr. Slavika je fašistovski tajnik prekinil, češ da med volivnimi znaki ni navedel tudi fašistovskega. Dr. Slavik je pojasnil, da je navedel za primer le par volivnih znakov, nato je pa opisal tudi fašistovski volivni znak. S tem je bil incident poravnal. Ob zaključku sta dobila besedo fašistovski tajnik Quaranta, ki je govoril za fašizem, a zelo mirno, in občinski komisar Scialpi, ki je zaključil svoj govor z besedami: »Čas je, da se obnašamo drug proti drugemu kakor bratje.« — 18. t. m. se je vršil volivni sestanek pri Sv. Ivanu v Trstu. Motil ga ni nihče. Za nedeljo so napovedani volivni shodi v Zgoniku, Nabrežini, Jelovcih, Vodicah, na Golcu in v Sežani.

p Volivno gibanje v Brkinih. Minolo nedeljo so dr. Wilfan, dr. Ferluga in Mikuletić po raznih brkinskih vaseh priredili volivne shode, ki so vsi lepo uspeli. V Podgrad se je pripeljal oddelek fašistične milice iz Pulja, a se je vedel nasproti ljudstvu docela korektno.

p Razpust občinskega zastopa v Podgori. Oblast je razpustila občinski zastop v Podgori, odstavila splošno spoštovanega župana Dominka in imenovala za komisarja narodnega odpadnika fašista Mih. Marinicha iz Pod-sabotina.

p Kraški vodovod. Dne 14. t. m. se je vršil v Sežani občni zbor konzorcija kraškega

vodovoda. Temeljem novih, na prefekturi v Trstu potrjenih pravil je bil izvoljen nov upravni odbor. Predsednik je komenski župan Josip Zigon.

Koroške novice.

k Koroški deželni zbor. Koroški deželni zbor je te dni rešil proračun, ki izkazuje 106.2 milijarde izdatkov in 90.4 milijarde prihodkov; primanjkljaj znaša tedaj 15.8 milijarde. V pokritje te vsote se zviša zemljski davek in uvede par novih davčnin. V razpravi so se razni govorniki pritoževali, da ravna zvezna vlada nasproti Koroški po mačehovski. Soglasno so poslanci naglašali, da se nikakor ne sme več odlagati z gradbo koroške vzhodne železnice, ki se je deželi slovesno obljubila za časa plebiscita.

Štajerske novice.

š Odškodninske zahteve graške občine za dravske naprave. Minolo nedeljo se je mudil v Mariboru graški župan Muhitsch v spremstvu dr. Hoffmanna in dr. Orosia. Prišel je, da se dogovori z zastopniki mariborske mestne občine zaradi odškodnine za svoječasno prispevanje graškega mesta v svrhu izvršitve velikih električnih naprav na Dravi. Kakor znano, sta pred vojno na izvršbi dravskih načrtov v Mariboru sodelovali tako graška kakor mariborska občina. Gradec zahteva sedaj povrnitev svojih tedanjih izdatkov. Na nedeljski konferenci so mariborski in graški zastopniki sporazumno izdelali konkretne predloge, o katerih bosta sklepala odnosna občinska odbora in pa jugoslovanska vlada.

Gospodarstvo.

Janko Jovan:

Trgovska pogodba z Italijo.

PRAVICA DOHODA TRGOVCEV IN TRGOVSKIH POTNIKOV V SVRHO OPRAV. LJANJA TRGOVSKIH POSLOV.

(Dalje.)

V slučaju poškodovanih plomb in znamenj ali v slučaju, da plombiranje oziroma signiranje ni izvršeno v smislu obstoječih predpisov dotične države, kjer se je to izvršilo, bo carinarnica ob priliki uvoza izvršila ponovno signiranje brez plačanja katerihkoli pristojbin.

Pri uvozu vzorcev bodo plačali trgovci, potniki itd. odmerjeno carino, odnosno zaslurali plačanje z jamstvom v drugih vrednostih.

O izvršenem carinskem postopanju bo izdala carinarnica potrdilo s sledečimi podatki:

1. označba vzorcev, število komadov, kvaliteta itd.; 2. signiranje v svrhu dokaza identičnosti; 3. priznanica o plačani carini odnosno zasluranje plačanja; 4. rok za zopetni izvoz vzorcev proti povračilu carine. — Rok za izvoz blaga proti povračilu carine sme biti najdalje za leto dni.

Ko hočejo trgovci, potniki itd. vzorce zopet izvoziti iz teritorija druge pogodbene države, morajo izvoz prijaviti carinarnici in predložiti potrdilo, ki ga je izdala carinarnica pri uvozu istih. Ako je identičnost brez sumnje ugotovljena in rok ni prekoračen ima carinarnica izplačati plačano carino odnosno podvzame potrebne mere, da se zasluranje za plačanje carine osvobodi.

Ko bi ena pogodbenih držav katerikoli tretji državi dovolila večje privilegije, kakor so ugotovljeni s to trgovinsko pogodbo, se bodo nanašali ti privilegiji tudi na drugo pogodbeno državo.

Prepoved krošnjarstva se nanaša samo na trgovce in trgovske potnike, opremljene s predpisano legitimacijo, ki imajo pravico nositi s seboj samo vzorce, a se ne nanaša na producente same, ki izvažajo proizvode hišne industrije. V Sloveniji je več hišnih industrij, katerih izvoz se ni nikdar vršil s posredovanjem trgovine, ampak so dotični producenti izvažali izdelke v svrhu direktne vezi s konzumentom v tujini. Oni niso samo prodajali blaga, ampak tudi izvrševali popravila pokvarjenih predmetov, torej je imelo njihovo potovanje namen dela v tujini. To se nanaša posebno na lesne izdelke, kar so n. pr. rešeta, sita, sodčki itd. Ker se s to industrijo preživlja ca. 8000 rodbin, je velikega ekonomskega in socialnega interesa, da Italija dovoli svobodno krošnjarjenje našim podnikom, ki se bavijo s hišno lesno industrijo. Kakor so na eni strani naši podniki krošnjarili na italijanskem, tako so na drugi strani tudi Italijani (Rezijani) prihajali v naše kraje, kjer se jim je istotako dovoljevalo izvrševati popravila. Na podlagi tega ima tudi naša država dovoliti italijanskim podnikom, ki se bavijo s hišno industrijo, da morejo s takimi proizvodi svobodno potovati in jih prodajati ne samo trgovcem, ampak tudi konzumentom in jim dati tudi pravice izvrševati popravila predmetov svoje hišne industrije. Producenti iz vrste hišne industrije, ko potujejo v tujino, morajo biti opremljeni s predpisanimi potnišnimi dokumenti, a razen tega še z legitimacijo politične oblasti, da se v resnici bavijo s hišno industrijo in da blaga, ki ga nosijo v inozemstvo niso nabavili v trgovini, ampak da je to blago produkt njihovega dela.

PRAVICA ZAČASNEGA IN STALNEGA NASTANJENJA POLEG PRAVICE DELA OD-NOSNO PRAVICE IZVRŠEVATI KATERE-KOLI PANOGE GOSPODARSKE DELAV-NOSTI.

Podanikom kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev je svobodno potovanje in pristop v vse kraje na teritoriji kraljevine Italije, kjer imajo svobodno pristop tudi podaniki kraljevine Italije. Ravnotako imajo podaniki kraljevine Italije pravico potovanja in pristopa v vse kraje na teritoriji kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev, kjer imajo tudi podaniki kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev svobodno pristop. Za potovanje iz ene države v drugo morajo biti potniki opremljeni s potnimi listi, izdanimi v smislu predpisov, države, kateri potniki pripadajo.

Podanikom kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev je dovoljeno nastaniti se ali začasno ali stalno v kakem kraju teritorija kraljevine Italije, bodisi da se nastanjanje vrši v svrhu zdraviljenja, odnosno turistike, opravljanja privatnih poslov, bodisi da se nameravajo nastaniti v svrhu opravljanja trgovskih, obrtniških, industrijskih poslov, dela ali kate-rekoli panoge gospodarske delavnosti. Ravnotako imajo podaniki kraljevine Italije pravi-co stalnega ali začasnega nastanjanja, bodi-si da se nastanjanje vrši v svrhu zdraviljenja, odmora, turistike, opravljanja privatnih po-slov, bodisi da se nastanijo v svrhu opravlja-nja trgovskih, obrtniških ali industrijskih po-slov, dela v podjetjih druge države ali kate-rekoli panoge gospodarske delavnosti.

(Dalje sledi.)

Ing. M. A.-c. — Praga:

Še o našem mlekarstvu.

Je nesporno, da je reja živine ena izmed glavnih panog vsakega kmetijskega gospodarstva sploh a prav posebno pa malih in sred-njih kmetij. To dejstvo se prav jasno kaže tu na Češkem. Čedalje bolj se kaže posledice agrarne reforme ravno v smeru produkcije namreč, da na isti površini razdeljenega ve-leposestva na mal in srednja gospodarstva se manjša rastlinska produkcija a to abso-lutno in relativno, med tem ko postaja pro-dukcija v prvi vrsti goveje živine čim dalje večja in intenzivnejša. Vseposplošno se opaža dejstvo, da gravitira posebno malo in srednje posestvo v pretežnem delu k živinoreji in da je prav tu omenjenim vrstam gospodarstev vir rentabilnosti, ki mora biti v smislu privatnogospodarskem vsikdar merilo v vsem poljedelskem gospodarstvu. Z živino-rejo je v najtesnejši, nujni zvezi vprašanje rentabilnosti skrajno potrebnega mlekarstva pri nas v Sloveniji.

Poglejmo si katerokoli posestvo, večje, manjše, ali čeprav samo kočarja, vidimo, da brez živinoreje ne obstoja niti eno. Saj mu je živinoreja vir gnoja, katerega potrebuje za uspešno pridelovanje rastlinskih pridel-kov, živina mu predstavlja sredstvo za izved-bo najtežjih del na polju in pri vozu in končno mu reprezentira kapital, ki je izmed vseh panog najbolj labilen; vzrejeni kos odprda in vnovči v razmeroma najhitrejšem času še drugi glavni produkt živinoreje — mleko. Ker potrebuje vsako gospodarstvo, ki hoče stati na zdravi podlagi, vedno primerno mno-žino kapitala, je jasno, da mora biti s tega stališča najbolj cenjen oni produkt, ki se razmeroma lahko in hitro vnovči in to je — mleko s prvim svojim glavnim pro-dukтом surovim maslom. Siro, to je drugi glavni mlečni izdelek, nam že predstavljajo pridelek, ki se manj hitro vnovči, toda to v direktnem stiku s kmetovalcem ne prihaja v poštev, ker ga on (v ogromni množini) ne izdeluje sam, ampak proda mleko, odnosno smetano, če si posneto mleko pridrži doma v krmilne svrhe. Zato nam tudi iz gospodar-skoupravnega stališča mleko predstavlja pred-met, ki se mora od vsakega gospodarja v pol-ni meri vpoštevati in poizkušati ga na vse možne načine pospeševati in razmnožiti. Zato je velika dolžnost vseh za to poklicanih faktorjev, da ravno tej panogi našega gos-podarstva posvečajo največjo pažnjo in pozornost in jo podpirajo. Iz narodno-, in z zasebnogospodarskega stališča bi bila neodpušljiva na-vaka, če bi se to vprašanje zanemarjalo.

Ce primerjamo s stališča živinoreje in mlekarstva Slovenijo z drugimi deli Jugo-slavije, vidimo, da relativno stojimo precej visoko. Toda v splošnem moramo reči, da je še zelo, zelo veliko zanemarjenega. Naša Go-renjska še kolikor toliko zadovoljuje, toda žali-bog štajerski del Slovenije in pa Dolenjska nam v tem oziru ne nudita skoraj ničesar. Ži-vinoreja in z njo mlekarstvo, ki je pri nas, ki smo dežela malih in srednjih posestev, glavna ali vsaj izmed glavnih vej teh kmetij, je v tako zanemarjenem položaju, da je treba pod-vzeti vse, da se tudi v teh krajih povzdigne na primerno stopnjo. Vsak bajtar ima vsaj svojo kravico, vsak kmet dve, tri in več, a je naravnost smešno, da ponekod komaj pridel-a toliko mleka, kolikor ga rabi doma, večkrat niti tega ne. Zato je treba temu odpomoči in to se da doseči na eni strani s povzdigo umne živinoreje, z izbiro dobrih dojnic a s pripu-ščanjem samo k brezhibnim plemenjakom, kratko vzgojevati dobro pasmo, na drugi stra-ni pa skrbeti za dobro in točno odprodajo mle-ka. In pri prvi, posebno pa pri drugi nalogi je v prvi vrsti poklicano naše zdrugetarstvo, da tu stori v polni meri svojo dolžnost. Ljud-

stvo je treba organizirati in ga strokovno iz-obrazovati s predavanji, tečaji itd.

V tem oziru nam lahko druge napredne države služijo za vzor. Posebno Danska, ker so tam razmere kar se tiče lege in pa veli-kosti posestev zelo slične z našimi. Je znano, da je začelo dansko kmetijstvo po prusko-danski vojni propadati. Posebno huda in ne-premagljiva kriza njihovega oni čas žitni-narskega poljedelstva, se je pojavila v 80. le-tih, ko se je začelo uvažati v Evropo ameri-ško žito. Cene so padle pod polovico. Danec ni mogel konkurirati. Toda po zaslugi izvrst-nih strokovnih organizacij in globokega za-družnega smisla danskih kmetovalcev, so svo-je produkcijske preorijental v živinorejsko smer in sicer v prvi vrsti pospešujejo mlekarstvo. Vsi, od države pa do zadnjega kme-tovalca so storili svojo dolžnost. In danes? Danska je klasična dežela umne živinoreje in umnega mlekarstva in danski kmet — med najpremožnejšimi! Ko je letos v začetku mar-ca predaval tu v Pragi na »Zemljedelskem tednu« prof. kodanjske zemlj. visoke šole Jespersen o živinoreji in mlekarstvu na Danskem, je izrekel pomembne besede: »Je velika zmota, če se misli, da imamo pri nas na Danskem res vse od narave najboljše po-goje za tak razvitek živinoreje. Saj je več kot dve tretjini naše zemlje prav malo rodovitne, saj so klimatične razmere pri nas celo dosti neugodne. Toda kruti pritisk propadanja na-ših kmetij nas je k temu prisilil. In pri celem tem velikem in dosti trpkem delu nove usme-ritve naše poljedelske produkcije je odneslo venec zmage naše — združništvo, ona glo-boka zavest sotrpiljenja in sopomoči.«

Tako na Danskem. Svica, Nemčija. Nizo-zemska in ne v poslednji vrsti Čehoslovaška so nam vzgledi, da se z umno živinorejo in mlekarstvom da povzdigniti blagobit kmetij-siva, kar je na koncu tudi v eminentnem in-teresu države same, saj edino nezadolen, premožen kmetovalec lahko redno poravnava svoje dolžnosti napram davčnim oblastim.

Še eden moment je, ki sili v ospredje vprašanje povzdige živinoreje in mlekarstva v Sloveniji, specijelno po štajerskem in Do-lenjskem. To je stalna vinska kriza, ki se vleče že od prevrata sem in ki bo po mojem mne-nju tudi stalno — trajala. Politični in medna-rodni položaj je danes pač tak, da je težko za-misliti trajno izboljšanje tega kakor žareče oglje žgotečega vprašanja. Ko bomo videli, da ne gre, da vinogradi ostajajo trajno nerenta-bilni, bo treba vsekakor preusmeriti naše po-ljedelstvo. Naj se začne že sedaj s povzdigo živinoreje in mlekarstva! S tem še ne rečem, posekajte vinograde in zasejte travo za koše-nice in pašnike. Ne, ker vem kaj je tradicija pri našem vinogradniku, pa tudi ni stvarne potrebe za to, vsaj posebno na Dolenjskem, — predstavlja površina vinogradov razmero-ma zelo majhen del celega posestva, če prav je bil žalibog, do sedaj skoraj edini denarni dohodek gospodarju.

Je treba zato med ljudstvo, poučevati, združevati. Naj se ustanavljajo živinorejske zadruge, naj vznikajo mlekarske zadruge, k vsemu je treba razlage, šole, pouka. Naj bo stremiljenje vseh povzdigniti v Sloveniji ži-vinorejo in mlekarstvo, ker tu je zakopano bla-gostanje, katerega si vsak želi. Od Gospodar-ske zveze, matice našega produktivnega za-družništva pa je vse hvale vredno, da res pojmuje svoje poslanstvo med našim kmet-skim ljudstvom, kar je zopet ponovno doka-zala z ustanovitvijo nove združne mlekarne v Novem mestu. Sem prepričan, da je to ve-lik korak našega dolenskega ljudstva k spo-znanju, koliko razmeroma lahko dvigljivega kapitala je v dobri živinoreji in umnem in smotrenem mlekarstvu.

• • •

g Žitni trg. Na novosadski produktni borzi notirajo žitu sledeče cene: pšenica 332.50 Din, koruza 247.50—255 Din, pšenična moka št. 0 500—520 Din, št. 2 440 Din, št. 6 325 Din, št. 7 260 Din, št. 7½ 245 Din; otrobi 220 Din. — Tendence nespremenjena.

g Italijansko - jugoslovanska trgovinska zbornica v Milanu. Dne 19. t. m. se je v po-svetovalnici trgovske in industrijske zbornice v Milanu vršilo ustanovno zborovanje itali-jansko-jugoslovanske trgovinske zbornice.

g Uvoz stekla iz Jugoslavije v Avstrijo je znašal v zadnjem četrtletju preteklega leta okrog 1000 met. stotov napram 5 met. sto-tom povprečno četrtletno leta 1921.

g Cene živini na tujih trgih. V Avstriji so se zadnje dni cene živini dvignile od okrog 500—1000 a. K pri kg ter so notirale: voli I. 15—17.000, II. 13—14.500, III. 12—13.400, krave 11—14.500 a. K za kg žive teže. Debeli prešiči 22—26.000 a. K, mesnati 23—26.000 a. K. — V Čehoslovaški: ovčje meso 7—17 Kč, telečje 10—15 Kč, kozje 5—10 Kč, prešiči 12.50—13.50 Kč, voli I. 10—13 Kč, krave II. 8—11 Kč kg. — Italija: voli I. 6.20 lir, II. 5.60 lir, III. 4.20 lir za kg žive teže; krave I. 5.70 lir, II. 4.70, III. 3.70; teleta I. 9.50 lir, III. 7.80 lir za kg žive teže.

g Svetovno žetev. Londonski »Grain«, Seed nad Oil Reporter je prinesel statistiko svetovne žetve za l. 1923., katero ceni na 479.077.000 kvarterjev (957.188.000 meterskih stotov). In sicer odpade od tega na Evropo 350.800.000 met. stotov, na Ameriko 428 mi-lionov 204.000 met. stotov, na Azijo 110 mi-lionov met. stotov, na Afriko 31.825.000 met. stotov in Avstralijo 36.858.000 met. stotov.

g Semenj v Milanu. V Milanu se vrši med-narodni vzorčni semenj od 11. do 27. aprila 1924. Prospekte za semenj je dobili v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani.

g Za pobijanje nelojalne konkurence. V času od 24. aprila do 2. maja t. l. se vrši v Rimu mednarodna konferenca za pobijanje ne-lojalne konkurence.

g Carinski dohodki. V tretji dekadli fe-bruarja meseca so znašali dohodki carinarnic 39 milijonov 616.454 dinarjev, kar pomeni na-pram prejšnji dekadli zmanjšanje za 1¼ mili-jon dinarjev. Največ dohodkov je imela ca-rinarnica v Zagrebu (8 milijonov 24.092 dinar-jev), potem Ljubljana (3 milijone 831.257 di-narjev) in Belgrad (3 milijone 434.814 di-narjev).

g Obtok bankovcev v Čehoslovaški je znašal 15. t. m. 8.051 milijonov čehoslovaških kron.

BORZA.

Zagreb, 21. marca. (Sklep.) Pešta 0.12—0.14, Italija 9.485—8.515, London 849.50—852.50, New York 81.10—82.10, Pariz 4.195—4.245, Praga 2.855—2.885, Dunaj 0.1142—0.1162, Curih 14.08—14.18. — Valute: dolar 80.50.

Curih, 21. marca. (Sklep.) Berlin 1.81, Italija 24.70, London 24.90, New York 578.25, Pariz 29.90, Praga 16.75, Dunaj 0.008175, Belgrad 7.10.

Ljubljanske novice.

Ij Preskrba Ljubljane z elektriko. Pod tem naslovom vabi društvo inženirjev v Ljubljani na javen shod v nedeljo, dne 23. marca, v hotelu »Union«. Na shodu bo govoril o vpraš-anju elektrifikacije Ljubljane predsednik »Elektre« vseučil. profesor dr. Vidmar. Mne-nja smo, da forum, ki si ga je izbralo društvo inženirjev, ni najboljši. To vprašanje naj naj-preje razmotrivajo strokovnjaki na javnih an-ketah. Zakaj tega inženirsko društvo ni sto-rilo na svojih sestankih, nam ni umljivo. Raz-pravljati pa o strokovnih vprašanjih, ki jih je treba strokovno razčistiti, na javnih shodih pred nepoučeno množico, bi moglo stvari več škoditi kot pa koristiti, ko je znano, da do-seže na takih shodih najboljši uspeh tisti, ki zna za množico najbolje govoriti. Trditve, da diskusijski večeri, ki jih je prirejalo katol. akad. starešinstvo v Akademskem domu, niso bili dostopni vsem, ki se za ta vprašanja in-teresarajo, ni točna, kar je razvidno iz vsako-kratnih objav v »Slovenec«. Najbolj zainte-risani krogi, kot n. pr. občinski svetniki ljub-ljanski, ter prav poseben razni strokovnjaki so bili večkrat ustmeno ter tudi pismeno po-vabljeni, med njimi tudi g. inž. dr. Vidmar, ki se pa z mnogimi drugimi diskusijskih več-erov ni udeležil.

Ij Stanovanjsko oblastvo I. stopnje v Ljub-ljani pozivlja hišne posestnike in upravitelje hiš ter najemnike stanovanj, naj nemudoma naznanijo uradu imena vseh onih strank, ki imajo v Ljubljani najeta stanovanja, a jih ne uporabljajo redno, bodisi, da sploh ne žive v Ljubljani, bodisi, da samo včasih bivajo v Ljubljani, po večini in stalno pa izven mesta. Istotako naj prijavijo imena onih podnajem-nikov, ki so po smrti najemnika ostali v sta-novanju, ne da bi jim bilo stanovanje dode-ljeno od stanovanjskega urada. Nadalje opo-zarja stanovanjsko oblastvo I. stopnje hišne lastnike in najemnike na čl. 13. stan. pravil-nika, ki govori o dolžnosti prijave izpraznje-nih stanovanj. Hišni lastnik ali njegov na-mestnik mora obvestiti stanovanjsko oblastvo takoj, čim zve, da se izvesto stanovanje iz-prazni, ali v 24 urah po najemnikovi izselitvi, če mu to prej ni bilo znano. Lastnik stanova-nja mora takoj obvestiti stanovanjsko oblast-vo tudi, če se preseli iz svoje hiše ali iz ene-ga njenih delov. Prav tako mora najemnik takoj pismeno obvestiti tudi stanovanjsko ob-lastvo, čim zve za vzrok svoje selitve, potem pa javiti oblastvu tudi dan svoje izselitve najkasneje v 24 urah pred izselitvijo. Dolž-nost prijave ob izselitvi obstoji tudi za dele stanovanj, ki tvorijo celoto (člen 20., poslednji odstavek) in kjer polagajo zaščitni podna-jemniki najemnino neposredno lastniku. Ker tako hišni gospodarji kakor tudi najemniki zanemarjajo dolžnost prigrisatve izpraznjenih stanovanj in ta malomarnost otežuje poslova-nje stanovanjskega urada, bo moralo stano-vanjsko oblastvo I. stopnje v bodočih prime-rih zoper malomarne hišne posestnike in na-jemnike uvesti kazensko postopanje v smislu čl. 21. stan. pravilnika. — Kazni so zelo ob-čutne, zato naj ta opozoritev zadostuje.

Ij Umrli so v Ljubljani: Lovro Pristavec, delavec, 31 let. — Ernest Koder, čevljar-ski mojster, 68 let. — Josipina Kosmatin, novoro-jenka, 5 ur. — Leopold Markič, uradni sluga, 56 let. — Josip Kruppan, elektromonterjev sin, 10 dni. — Vlasta Kolb, hči orožniškega na-rednika, 8 let.

Ij Nevaren slepar. Ljubljanska policija je izsledila nevarnega sleparja in tatu, ki je ogo-ljujal in osleparil že več domačinov pod raz-nimi pretevezami. Izdajal se je za trgovca, tr-govskega potnika in drugo, samo da je imel večje zaupanje in kredit Pečal se je ta moža-kar tudi z razpečevanjem ponarejenih 5 Din bankovcev, pri čemer so ga tudi zalotili. Po-srečilo pa se mu je, da je pobegnil preko me-je, kjer bo gotovo nadaljeval svoj goljufiv posel.

Ij Sumljivi ljudje. V zadnjem času se vrše razni predrzni in dobro preračunani vlomi in tat-vine, ki zahtevajo gotovo tatinsko prakso in ru-

tino. Znano je, da je bilo povodom raznih prilik v naši vladarski rodbini amnestiranih tudi več takih hudodelcev in vlomilcev, ki te pomislitve niso razumeli in krajejo sedaj še bolj previdno, kot so kradli preje. Vsled tega se opozarja občinstvo v svojem lastnem interesu, da take sumljive ek-sistence, o katerih se ne ve, kako se preživljajo, označi policiji, da jim preišče obisti, kajti ravno taki so najbolj nevarni. Imamo že slučaje, ko so tatovi in vlomilci sami priznali, da se omogočajo vlomi in tatvine baš radi velike popušljivosti na-pram starim zločincem, ki pritegnejo in izsolajo mladi tatinski naraščaj. Policija sama potrebuje v tem oziru pomoči od občinstva, ki jo mora v last-nem interesu podpirati. Ne gre tu za ovađustvo in izdajstvo, gre pa za to, da se pošteni ljudje obvarujejo škode, ki jim jo povzročajo na roko-vnjaški način ljudje, ki žive brez dela na stroške dela drugih. —

Po svetu.

— Za katoliško vseučilišče v Milanu. Mesinski nadškof Angelo Paino je daroval te dni za katoliško univerzo presv. Srca v Mi-lanu 100.000 lir. Enako vsoto je daroval vse-učilišču v Messini, ki se nahaja v težkih de-narnih stiskah.

— Katoliške visoke šole. Tačas je na svetu deset katoliških vseučilišč: V Lovanju, Freiburgu, Dublinu, Washingtonu, Quebecu, Montrealu, Santiagu (Chile), Buenos Airesu, Manili in Beyrutu. Katoliške fakultete so v Parizu, Lilleu, Lioneu, Tolosi, Angersu, Ge-orgetownu in Saint Louisu.

— Zborovanje Katoliškega šolskega dru-štva sekovske škofije. Dne 19. t. m. se je vrši-lo v Gradcu letno zborovanje Katoliškega šol-skega društva sekovske škofije. Društvo šteje 119 župnijskih in 179 desetniških skupin. Ste-vilo članov znaša 33.920, od tega v Gradcu 2364. Dohodkov je imelo društvo lani 102 mi-lijona 896.917 Ka ter 96.924.159 Ka stroškov, prebitek znaša tedaj 5.972.758 Ka. Društvo že 24 let vzdržuje v Gradcu vzorno lastno petraz-redno ljudsko šolo, v katero je naval tako ve-lik, da je sprejemanje učencev vedno že za-ključeno koncem šolskega leta. Šolske oblasti so šoli že opetovano izrekle priznanje.

— Proračun mesta Bratislave. Proračun bratislavske mestne občine za l. 1924.—25. iz-kažuje 51.260.994 Kč stroškov in 39.274.027 Kč dohodkov; primanjkljaj v okroglem zne-sku 12 milijonov kron pokrijejo s 100 odst. ob-skimi dokladami.

— Podržavljenje šolskega nadzorstva na Čehoslovaškem. Čehoslovaška vlada je te dni predložila parlamentu novelo k šolsko-upravnemu zakonu, glasom katere se krajev-na in okrajna šolska nadzorstva podržavijo.

— Poroka bolgarske diplomatije. V Lon-donu se je te dni vršila poroka hčerke tam-kajšnjega bolgarskega poslanika Stancijonova z lordom Aleksandrom Muirjem. Stancijova je veljala kot prvi ženski diplomat v Evropi ter je bila tri leta tajnica svojega očeta, kasneje pa prva tajnica bolgarskega tajništva v Was-hingtonu. Kot diplomatska tajnica in tolma-čica se je vdeleževala skoro vseh konferen-c od 1919 dalje.

— Profesor in njegov dijak. 17letni sred-nješolec Mario Riva v Bergamu je 20. t. m. na ulici z revolverjem streljal na svojega 61-letnega profesorja Marianija, ker ga je bil v šoli kaznoval. Kroglja je profesorja le lahno ranila. Takoj nato je dijak obrnil revolver proti sebi in se ustrelil v glavo. Bil je na mestu mrtve.

— Sedemdesletnica velikega Slovana. Veliki Slovan, ki so mu posvečene naslednje vrstice, ni sin večmilijonskega slovanskega naroda. Dr. Arnost Muka je sin zati-rane Lužice, kateri je posvetil vse svoje sile. Jubilant dr. Muka stoji v vrsti onih lužičkih glasnikov, ki so narod obudili ter sejali vanj seme slovanske zavesti. Dne 10. t. m. je do-stojno proslavil dr. Arnosta Muko ves lu-žički narod, za katerega je slavljeneec vse ro-je žive dni deloval in še deluje. Dr. Muka je velik prijatelj tudi nas Slovencev ter se nas v svojih člankih večkrat spomni. Zato se ga spominjamo i mi z željo, da bi mu dala nebesa še dolgo delovati za njegov narod in slovanstvo in da bi dočakal sad svojega truda. Naš jubilant je prepotoval peš vsu Lužico, da se je tako najbolje seznanil z ljudi in nji-hovimi šegami in navadami. Proučeval je na-rodno poezijo, narečja in vse to pozneje po-rabil v svojih spisih. Sad tega potovanja so zbirke pesmi, številni članki v »Casopisu Matice Srbske«, ki jo je povzdignil do ugledne revije. Dr. Muka je najboljši poznavalec srb-skega jezika in je svoje znanje v tej smeri objavil v nemško spisani knjigi »Historische und vergleichende Laut- und Formlehre der Niederserbischen Sprachen«. Knjigo je zalo-žilo lipsko Društvo kneza Jablonovskega. V dopolnilo te učene knjige je spisal še »Dol-nolužičski slovník«, čigar prvi zvezek je iz-da-la Petrograjska akademija znanosti l. 1921 (izdaja se je zakesnila zaradi svetovne vojs-ke in ruske revolucije). — Drugo delo »Sta-tistika Srbuc« z dobro zemljepisno karto je pokazalo edino pravo sliko, kako razširjen je srbski jezik, ki so ga nemške statistike umetno zmanjševale. Dr. Muka je prepotoval tudi one pokrajine, v katerih so nekdanji živeli Srbi ter zbiral spomenike na ta del slovans-ke zemlje. Dragoceni sad svojih preiskav je objavil v »Č. M. S.« in v posebni knjigi »Pri-noški k staviznam (povesnici) premenjenych stron Dolenjeje Lužicy«, ki je obenem tiha

ter temeljita obtožba germanizacije v Dolenji Lužici. — Leta 1901 se je napotil Muka na poziv Krakovske Akademije znanosti v Lüneburg (Glinj), da bi proučeval spomenike iz življenja Slovanov, ki so se obdržali še do 2. polovice XVIII. stoletja. Šad svojega truda je objavil v poljščini pisanem delu: »Slovani v vojvodini Lineburškic. Muka je med prvimi lužickimi literarnimi meceni: izdaja ljudsko knjižnico, literarni listi »Lužica« ter gledališko knjižnico za Gorenjo in Dolenjo Lužico. Bil je poverjen poleg drugega tudi z redakcijo zbranih spisov prvega velikega lužiskega pesnika Handrija Zeilerja, kar je v vsakem oziru odlično izvršil. Zaradi svojega odločnega domoljuba je postal dr. Muka narodni mučenik. Nemci so ga preganjali, obdolžili veleizdaje, nakar je bil obsojen na večmesečno ječo in denarno globo. — Bog ga ohrani še mnogo let!

— **Pariški stadion.** Gradba novega olimpskega stadiona v Colombes pri Parizu dobro napreduje. Tribune iz železobetona so že zgrajene; pokrivajo 32.000 kvadratnih metrov in imajo prostora za 60.000 oseb. Porabili so zanje več kot 300 ton jekla. Glavna tribuna in maratonska tribuna merita vsaka po 3860 kvadratnih metrov in imata vsaka prostora za 10.000 gledalcev. Ostalih 40.000 sedežev se nahaja na dveh tribunah ob koncih stadiona. Pod glavno tribuno je prostor za garderobo, za okrepčevalnice, za 50 telefonskih postajic in 112 telefonskih naprav. Paviljon, ki je služil v starem stadionu za restavracijo, je namenjen časnikarjem. Stadion je 350 metrov dolg in 250 metrov širok. Z zindrastim prahom posuta tekalna proga gre 500 metrov naokoli in je 8 metrov široka. Barva je rožnato rdeča in se dobro prilaga zeleni barvi ruše v sredini stadiona. Skok s palico in skok v daljavo se bosta vršila pred glavno in maratonsko tribuno, skok v višino, metanje diska in metanje kopja pa pred obema končnima tribunama. Izven stadiona se nahajajo prostori za tenis in pa plavalnica, 50 metrov dolga in 18 metrov široka; globina znaša 1,6 do 5 metrov. Okoli in okoli plavalnice je tribuna za več tisoč gledalcev. Za dovoz posetnikov iz Pariza v Colombes je že sedaj prav dobro poskrbljeno. Med Colombes in Argenteuil bo posebna postaja, imenovana »postajališče Olimpijski stadion«. Že 1. aprila bodo začeli obratovati električni vlaki in bodo na uro prepeljali lahko 20.000 do 25.000 ljudi.

— Za nekatere ljudi je denar v samo nesrečo. Lansko leto je zadel mehanik P. v C. Trebovi v efektni loteriji avtomobil, ki je bil vreden 150.000 K. P. je avtomobil prodal, pustil delo ter začel živeti in uživati. Z zadnjimi usotaki se je odpeljal na Dunaj, kjer je bil v družbi malopridnih žensk okrađen. Ko je bil tako prišel ob ves denar, je obupal in si vzel življenje. Ostavil je vdovo z dvema otročičema v največji bedi. — Možu se je bila izpolnila srčna želja, da je zadel glavni dobiček, a ravno ta dobiček je bil njemu in njegovi družini v največjo nesrečo.

— **Gradba ladij 1923.** Leta 1923 so zgradili na vsem svetu 701 trgovsko ladjo, registrirano 1.643.181. Anglija je obdržala prvo mesto, s 645.651 tonami, kar pomeni okoli 40 odstot. novozgrajenih ladij. Na drugem mestu je Nemčija s 358.273 tonami; potem Unija 172 tisoč 817, Francija 96.644, Japonska 72.475, Italija 66.528, Holandija 65.632. Napram letu 1922 so zgradili za 824.000 ton manj, in sicer Anglija za 385.000, Nemčija 217.000, Francija 88.000. Rekordno leto je bilo 1919 s 7.145.000 tonami.

— **Kongres avstrijskih političnih preganjancev.** Letos ob 10 letnici izbruhla svetovne vojne prirede kongres vsi oni, katere je avstrijska vlada preganjala radi političnega mišljenja, jih internirala ali vtaknila v ječe. Kongres se vrši meseca avgusta v Ljubljani.

— **Za odražanje snega** je izdala dunajska mestna občina letošnjo zimo nad 80 milijard avstrijskih kron (okoli pol milijarde naših kron).

Naznanila.

Občni zbor društva sv. Elizabete bo jutri, v nedeljo 23. marca ob pol 5. popoldne v Marijani. Pred občnim zborom bodo ob 4. v kapelici litanije. Spored: 1. nagovor predsednika; 2. poročilo tajnice; 3. poročilo blaginjske; 4. slučajnosti. — Vabijo se vse delavne članice in duhovni voditelji in vsi člani osrednjega sveta, da se zbora udeležijo v kar najboljšem številu. Pravtako se tudi iskreno vabijo podpornice članice in dobrotniki družbe. Pridite prijatelji krščanske ljubezni!

»Vzajemnost«, društvo duhovnikov ljubljanske škofije ima svojo odborovo sejo v sredo dne 23. marca ob 8. uri popoldne v župnišču sv. Jakoba. Vsi odborniki vljudno vabljeni. Važno! — Predsednik.

Ljubljanski pevski zbori, pevi in pevke! V ponedeljek zvečer pride v Ljubljano koncertirata mariborska Glasbena Matica s svojim izvrstnim zborom. Naša dolžnost je, da ljube goste pozdravimo na kolodvoru in v velikem številu posetimo njihov koncert v Unionu. — Odbor Zveze slovenskih pevskih zborov.

Redni občni zbor »Strokovne zveze javnih namestencev« se vrši dne 25. marca ob 8. popoldne v kleti konsumnega društva, Kongresni trg 2. Vabijo se vsi člani! Odborova seja je nočjo ob 8. v istem lokalu. — Odbor.

Predavanje v društvu »Sečac« v Ljubljani. — Danes v soboto 23. t. m. predava v salonu pri Levu g. dr. Vojeslav Mole o zelo podučni temi in

sicer: »Pomen arheoloških izkopin.« Pričetek ob pol 9. uri zvečer. Vstop vsakomur prost.

II. dekliška meščanska šola v Ljubljani (šiška) priredi v nedeljo, 23. t. m., ob treh popoldne šolsko predstavo v prid Podmladka rdečega križa.

Kranj. »Izobraževalno in zabavno društvo Kranje« priredi v soboto dne 23. marca ob 8. uri zvečer in v nedeljo ob 4. uri popoldne kmetško žalogro »Užitkarje«; spisal Alojzij Remec. K obilni udeležbi vabi odbor.

Orel šiška priredi v nedeljo, 23. t. m., igro »Dom«, štiridejanka z mešanimi vlogami. Vstopnice se dobe v predprodaji v samostanu. V torek ponovi igro »Užitkarje«. — K obilni udeležbi vabi odbor.

Orel v Predvoru nad Kranjem priredi na praznik Marijinega Oznanjenja dne 25. marca ob 3. uri popoldne v društveni dvorani s sodelovanjem orliškega krožka iz Kranja telovadno akademijo z zanimivim vzporedom. — Vljudno vabimo.

Lovski večer. Z namenom, da se čimbolj goje stiki med zeleno bratovščino in nje pripadniki, bo prirejal odbor »Slov. lovskega društva« predavanja in družabne zabave. Tako nepriljubljeno zabavo priredi dne 5. aprila pri pogrnjenih mizah v dvorani tukajšnje kazine. Poleg originalne godbe, petja, komičnega prizora pride do svojih pravic tudi neizbežna lovska latinščina. Vstop prost.

Zadruga brivcev, frizerjev in lasničarjev v Ljubljani sporoča sl. občinstvu, da ostanajo brivnice na praznik 25. t. m. celi dan zaprte. — Načelstvo.

Nabavljalna zadruga uslužbencev drž. železnice priredi svoj 2. letni občni zbor dne 25. marca ob 9. uri v salonu restavracije »pri Levu« z običajnim dnevnim redom. Dostop imajo le člani proti članski izkaznici.

Koncert. Danes v soboto se vrši v kavarni »Evropa« koncert dravske godbe. Začetek ob 9. uri zvečer. Vstop prost.

Socialni vestnik.

PRESKRBA UBOŽCEV IN HIRALCEV.

Društvo »Dobrodelnost« je ali še bo razposlalo vsem okrajnim glavarstvom, občinskim in župnim uradom sledečo okrožnico:

Ena največjih socialnih potreb pri nas je preskrba ubožcev in hiralcev. Stari onemogli ljudje, ki nimajo svojega premoženja, so večkrat prepuščeni največji bedi, so v nadlego občinam, sosedom in samim sebi. Potikajo se po tujih hišah, polegajo po šupah in hlevih, in večkrat tam tudi — umirajo. To je za revese same nedostojna preskrba za starost in za nas vse nečastna zadeva.

Ustanovitev ubožnic in hiralnic je ena naših največjih in najnujnejših potreb. Nekaj takih naprav imamo v Sloveniji, a veliko premalo.

Vsaka občina pa sama zase ne more ustanoviti svoje ubožnice. Zato priporočamo in prosimo, naj se združi skupaj po več občin, da ustanove skupno ubožnico. To so lahko občine celega okrajnega glavarstva, ali le okrajnega sodišča, ali tudi manjšega okrožja.

Najprimerneje bi bilo, da bi vzela v roko to zadevo p. n. okrajna glavarstva, drugi poklicani činitelji (občine, župni uradi) pa naj bi pomagali in pospeševali.

V kočevskem okr. glavarstvu se je na iniciativo glavarstva samega ustanovilo društvo za zgradbo in vzdrževanje ubožnice in hiralnice posebej za kočevski in posebej za ribniški sodni okraj.

Društvo »Dobrodelnost« v Ljubljani. ki ima nalogo pospeševati dobrodelne naprave po vsej Sloveniji, si dovoli poslati pravila teh dveh društev tudi Vam — z lepo prošnjo, da bi blagovolili pospeševati ustanovitev takega društva v Vašem okraju.

Podpisano društvo bi bilo hvaležno, če bi se mu blagovolila ustanovitev društva naznaniti.

Društvo »Dobrodelnost«.

Upravičenosti te prošnje in potrebe takih zavodov ni treba šele utemeljevati. Če bi še kdo želel imeti pravila takega društva, jih lahko dobi v »Dobrodelni pisarni«. Želeti je, da bi se poklicani krogi tej prošnji tudi res odzvali. Kakor smo doznali, je okrajno glavarstvo v Novem mestu akcijo že vzelo v roke. Tudi okr. glavarstvo v Murski Soboti se je že odzvalo. Naj bi jima sledila še druga!

Prosveta.

pr Za postni čas in za Veliko noč kupujte zase in za svoje prijatelje dr. Opekove knjige, zlasti zadnjo, Vstajenje duše. »Domoljube« je ocenjujoč to knjigo zapisal to-le, vsega uvaževanja vredne besede: »Vzemite in prebirajte te, polagoma in po malem! Kakor iskre bodo padale iz te zakladnice nadnaravne misli, katerih so naša srca tako potrebna. Posebno priporočamo knjigo družinam kot duhovno berilo. Današnje družine — tudi tiste, ki se štejejo za krščanske — so le prevečkrat tako pogreznjene v materijo, dobiček in svoj lastni jaz, da vse nadnaravno in večnostno sproti usahne in se zadušijo. Malo skupnega duhovnega branja po večerni molitvi bi tako dvignilo po delu, trpljenju pa, žal, tudi po neizkorenjenih strasteh zmučeno dušo! Vsa kda bi našel svoje zrno. Naj bi se po naših družinah vpeljalo tako desetinutno skupno duhovno branje, in dr. Opekove knjige bi bile kakor

nalasč zato. Začeti je treba.« — Vse dr. Opekove knjige se naročajo v Prodajalni KTD (Ničman) v Ljubljani. Cene: »Brez vere« 6 D.; »Za resnice« 10 Din; »O dveh grehih« 12 Din; »Začetek in konec« 16 Din; »Velika skrivnost« 18 Din; »O ljubezni« 16 Din; »Kam greš?« 10 Din; »Vstajenje duše« 28 Din. Po pošti stane vsaka knjižica 1.50 Din več.

pr Obisk perverske zbornice Glasbene Matice iz Maribora mora pomeniti za Ljubljano kulturni dogodek; saj je mariborski pevski zbor prvi slovenski izvenljubljski koncertni zbor, ki nastopi v naši sredi s celotnim samostojnim koncertnim programom. Naj bo ta koncert kulturna vez med obema največjima slovenskima mestoma, v katerih naj se vsa slovenska kultura vzporedno in z idealnim tekmovanjem goji. Saj bo to le na skupno korist in čast naše razmeroma mlade nacionalne kulture. Spored, katerega so nastavili Mariborčani za Ljubljano, obsega celo vrsto izvršnih slovenskih umetniških zborov, izmed katerih se nekateri prvokrat pojo na ljubljanskem koncertnem odru. Venec umetnih zborov je prepleten s pestrimi našimi narodnimi pesmimi raznih naših krajev. Kot posebnost sporeda moramo omeniti to, da pojo Mariborčani več kot polovico moških zborov. To pa je tudi naravno, saj so moški glasovi v mariborskem zboru kar najodličnejše zastopani. Vse naše koncertno občinstvo vabimo, da v največjem številu poseti ta koncert ter s številnim posetom izreče svoje priznanje kulturnim delavcem na naši severni državni meji, katero priznanje pa oni vsled svojega umetniškega pojmovanja v polni meri zaslužijo. Vstopnice v Matični knjigarni.

pr I. umetniška razstava v Kranju v dvorani Narodne čitalnice. Slike akad. slikarja Franja Kopača. Otvoritev razstave v nedeljo, dne 23. marca ob 11. dopoldne. Razstava ostane odprta do torka, dne 25. marca, dnevno od 9. do 12. in od 14. do 17. ure. Vstop prost. Prostovoljni prispevki se hvaležno sprejemajo v prid dijaške kuhinje v Kranju.

Narodno gledališče.

DRAMA.

(Začetek ob 8. uri zvečer.)

Sobota, 22. marca: »CEZAR IN KLEOPATRA« (premiera). Izven.

Nedelja, 23. marca: »CEZAR IN KLEOPATRA« — Izven.

Ponedeljek, 24. marca: Zaprto.

OPERA.

(Začetek ob pol 8. uri zvečer.)

Sobota, 22. marca: »MANON«. Red B.

Nedelja 23. marca: »CARMEN«, ljudska predstava. Izven.

Ponedeljek, 24. marca: Zaprto.

Ljudski oder.

Nedelja, 23. marca: »Stric v Toplicah«. Noviteta. Vseloigra. v štirih dejanjih. Začetek ob 4. pop.

Predprodaja vstopnic danes cel dan v Nabavljalni zadrugi (Ljudski dom) in zvečer od 5. do 7. ure ter v nedeljo od 10. do 12. ure dopoldne in popoldne od 2. ure naprej do začetka predstave v pisarni Ljudskega odra.

Cerkveni vestnik.

c Vprašanje prihodnjega cerkvenega koncila. Listi so zadnje čase poročali, da se bo leta 1926. otvoril cerkveni koncil. Iz avtentičnega vira doznavamo, da ta namera res obstoja, da pa ni verjetno, da bi bile ogromne priprave za vseljni cerkveni zbor že l. 1926. končane. Treba je pomisliti, da bo zboru prisostvovalo 900 diecezanskih in 600 titularnih škofov, od katerih pa pripelje vsak s seboj enega kanonista, enega teologa in enega tajnika, torej vsega skupaj okoli 6000 oseb. Že preskrba stanovanj za tako množico zahteva velikih predpriprav, kaj še ostale stvari. Kakšne odločitve sv. očeta o tem, kdaj se vrši

koncil ali se sploh vrši, sploh še ni. Pač pa je sv. oče odredil, da se uredi arhiv zadnjega (vaticanskega) cerkvenega zbora.

Učiteljski vestnik.

Uvaževanja vreden slučaj! Lansko leto je umrl v Ljubljani neki oče-vdovec. Zapustil je eno hčerko, ki je učiteljica in še 5 nepreskrbljenih dečkov, obiskujočih še šolo. Skrbeti mora sedaj zanje edina opora, to je sestra učiteljica, ki pa je v službi v kamniških hribih na šoli, oddaljeni od železniške postaje 3 ure pešhoda. Da bi mogla biti dečkom v pomoč in vzgojo, je obšla že vse šolske kapacitete, ki naj bi ji pomagali do službe v mestu ali vsaj v bližnji okolici — pa vse zastoj! Povsod polno izgovorov in tako so dečki sedaj že drugo leto brez očeta, brez matere, brez sestre — prepuščeni žalostni usodi. In vendar bi ji lahko pomagali! Koliko je v Ljubljani učiteljic, ki nimajo tako težkih skrbi, ki še niso službovale na deželi, imajo pa seveda le srečno protekcijo na škodo drugih, ki so, kakor kaže gornji slučaj, bolj uvaževanja vredne. Izgovori na Belgrad prav nič ne držijo. Ministrstvu bi bilo potrebno samo opisati dejanski položaj in gotovo nima tako zakrknjenega srca, da bi predlogu, ki bi ga stavili v Ljubljani, ne ugodil. Tudi imamo v Belgradu moža Slovence, ki bo kot referent za šolstvo v Sloveniji sigurno pomagal, saj je sam sin učiteljske družine in ima smisel za socialno pomoč. Zato, gospoda iz prosvetnega oddelka, stavite samo tozadevni predlog — in šlo bo.

Da nas ne izgubijo! Za božične praznike je bilo dobilo učiteljstvo kot rjuhe velike tiskovine v izpolnitev, dasi so šolske oblasti imele že prej za vsakega učitelja svojo osebno popisnico. Pisali in pisali smo v upanju, da bo poslednji mir vsaj en čas. Pa so jo zopet stuhali pri zeleni mizi. Še niso minoli trije meseci, že smo dobili nove naloge: Spišite vse učiteljstvo, ki je služilo in še služi od prevrata na šoli! In zopet smo morali odločiti pravo pedagoško delo ter brskati po arhivih, rubricirati, šteti, pisati itd. Pa ko bi sedaj bil konec tega pisarjenja! Ministrstvo prosvete je sedaj poslalo nova uverjenja, ki jih nekateri imenujejo »odrešenja«, in ne bo dolgo, ko bomo morali zopet pisati, ker se belgrajske in ljubljanske rubrike ne bodo vjemale. Sv. Birokracij pa res še ne bo umrl. Dan za dnem je hušji!

Dijaški vestnik.

d Udruženje dalmatinskih akademika, Ljubljana. Na redoviti glavni skupščini dne 16. ov. mj. bio je izabran sledječi odbor: — predsednik: Karadžole Josip, stud. ing., podpredsednik: Vragolov Niko, cand. ing., tajnik I.: Meichsner Fr., stud. ing., tajnik II.: Erceg Rudolf, stud. med., blagajnik: Zegura Luka, stud. med. — Odbornici: Franulović Petar, stud. med., Čulić Kalisto, cand. iur., Pant Eugen, stud. med.

Najrenejše in najnovejše obleke za dame in gospode dobite samo: Selenb. ul. 3. Gričar & Mejač.

Kar Vi potrebujete, je Elzafluid. To prava domače sredstvo prežene Vaše bolečine! Poizkusite na pošiljka 27 Din. Lekarar Eug. V. Feller, Donja Stubica, Elza trg št. 134, Hrv.

Meteorološko poročilo.

Ljubljana 306 m n. m. v. št.

Normalna barometrska višina 736 mm.

Čas opazovanja	Barometar v mm	Termometer v C	Termometer v F	Nabo, vetrovi	Pavčina v mm
20. 3. 21 h	733.8	2.4	0.3	d. obl. vzh.	—
21. 3. 7 h	734.7	4.9	0.6	oblač.	—
21. 3. 4 h	734.9	6.7	0.6	oblač.	—

Cena ljudska izdaja

Josip Jurčič, Spisi.

Uredil prof. Dr. Ivan Grafenauer.
10 zvezkov broširanih 200 Din
vezano 300 Din

Posamezni zvezki 20 Din, vez. 30 Din

Zvezki obsegajo: I. Narodne pripovedke. — Jurij Kozjak. — Domen itd. II. Jurij Kobila. — Tihotapec. — Klosterski zolnir. — Grad Rojine. — Golida. III. Deseti brat. — Nemški valpet. IV. Cvet in sad. — Kozlovska sodba. — Dva brata. — V. Sosedov sin. — Med dvema stoloma itd. VI. Doktor Zober. — Tugomer. VII. Lepa Vida. — Lipe. — Pipa tobaka itd. VIII. Erazem Tatenbach. — Bojim se te. — Po tobaku smrdiš itd. IX. Rokovnjači. — Ponašanje bankovci itd. X. Slovenski svetec. — Veronika Deseniška. — Handl-Mazzetti, JUNAKINJA IZ STAJRA (Stephana Schweriner). Prevel dr. Josip Jerše, 2 zvezka. Vez. Din 60.—. — Sienkiewicz, Z OGNJEM IN MEČEM. Povest iz davnih let iz Poljščine prevel dr. Rudolf Mole. Ilustr. izdaja. Vez. Din 120.—.

Kellermann, TUNEL. Roman. Prevel Narle Velikonja. Din 36.—, vez. Din 48.—.

Sheehan, KRESALO DUHOV. Roman iz irskega življenja. Din 24.—, vez. Din 32.—.

Baar, ZADNJA PRAVDA. Roman. Din 20.—.

Bevk, TATIC. Povest. Opremil Tone Kralj. Din 20.—, vez. Din 28.—.

Bourget, ZMISEL SMRTI. Roman. Din 20.—.

Coloma, KRALJICA MUČENICA. Zgodovinski roman. Din 24.—, vez. Din 32.—.

Pregelj, ZGODBE ZDRAVNIKA MUZNIKA. Zgodovinska povest. Din 14.—.

ZAHTEVAJTE CENIKE KNJIG!

Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani.

Učenec za trgovino
z meš. blagom na deželi, iz
dobre kmetijske hiše, s pri-
mernim šolsko izobrazbo, se
takoj sprejme. - Naslov pri
upravi lista pod št. 1575.

**Prvovrst., zanesljiva, starejša
pisarniška moč**

dobi takoj mesto v trgovski
hiši na deželi. Zahteva se,
da je v vseh pisarn. poslih
dobro verzirana, spretna
strojepisna in računarica. -
Hrana in stanovanje v hiši.
One, ki so imele enaka me-
sta že na deželi, imajo pred-
nost. Plača po dogovoru. -
Naslov pove uprava «Slo-
venca» pod št. 1574.

ZOBOTEHNICA

z daljšo prakso išče mesta.
Govori slov. in nem. - Cenj.
ponudbe z navedbo zahtev
in plače pod: «ZOBOTEH-
NICA št. 1582» na upravo.

16-letna DEKLICA z dežele
želi vstopiti v kako trgovino
kot UČENKA.

Ponudbe pod: «Zanesljiva»
na upravo «Slovenca», 1604

Inteligentna GOSPODIČNA
išče mesta kot samostojna
gospodinja. Gre k samostoj-
nemu gospodu ali tudi k
vdovcu z otroci ali k boljši
rodlini kot opora gospodini.
Ponudbe upravi pod št. 1607

Sostanovalca

sprejem. - Poizve se v
upravi lista pod št. 1602.

Čevljarški POMOCNIK,
priden, pošten, išče službe.
- Naslov pove upravništvo
«Slovenca» pod št. 1598.

Opekarški mojster

z dolgolet. prakso in s prvo-
vrstnimi spričevali išče služ-
bo. Ponudbe pod «Opekar-
nar št. 1597» na upravo lista.

**NEMŠČINO, FRANCO-
ŠČINO, ANGLEŠČINO**

ponuja učitelj, ki je bil dalj
časa v inozemstvu. - Cena
Din 5.— na uro. Ponudbe
na upravo pod «JEZIKI».

ABSOLVENT

6 gimnazij, vojaščina prost,
išče kateskolske službe. -
Gre tudi na deželo h kake-
mu podjetju. Ponudbe na
upravo lista pod «Vesten».

VAJENCA

v trgovino z mešanim bla-
gom sprejem. Biti mora
zdrav, krepak deček z do-
vršenim 5 razr. ljud. šole.
Z enim razredom gimnazije
ali mešč. šole imajo pred-
nost. Ponudbe na Leopold
KNEZ, Radoviška. 1559

SAMOSTOJNA

KUHARICA

se išče za Ljubljano, ka-
tera mora znati izvrstno ku-
hati; kuha le za 4 gospode.
Reflektira se samo na tiste,
ki so služile pri boljših hi-
šah. Nastop takoj ali čez
14 dni, plača 1200 K meseč-
no. Naslov v upravi «Slo-
venca» pod št. 1565.

Izkušen POSEL

(starejši kmetič mladenič),
vaje vsemu delu pri gospo-
darstvu, se sprejme kot MA-
JER, kjer mora pa tudi sam
sodelovati. - Ponudbe pod
«Stalno mesto št. 1460» na
upravo «Slovenca».

PAR UHANOV

in en prstan z briljanti kup-
nim. - Ponudbe na upravo
lista pod «ZLATNINA».

**LEP, DOBIČKANOSEN
ZASLUZEK**

na deželi bi imel kak inva-
lid, upokojenec ali obrtnik,
ki bi hotel prevzeti proti
proviziji okrajna zastopstva
ali potovati za staro, dobro
vpeljano zalogo prvovrstnih
poljedelskih STROJEV vsa-
ke vrste. Lepa prilika
sedaj spomladi. Le zaneslji-
ve osebe naj pošljejo čim-
prej resne ponudbe pod:
«Dobičkanosen zaslužek» na
upravo «Slovenca». 1446

STANOVANJE

velika soba in kuhinja, s pri-
tiklinami, na periferiji mesta,
odstopim takoj proti povrat-
ni selitvi. stroškov. Ponudba
pod: «Povratitev stroškov».

Neopremiljeno SOBO

iščem za svojo mater v
šentpeterskem ali vodmat-
skem okraju. Plačam po do-
govoru. Ponudbe na V. For-
tič, Holzapflov ul. 5. 1605

SLAMNIKI

se sprejmejo v moderno ob-
likovanje, beljenje in barva-
nje. Popravila sviljenih klo-
bukov se izdelujejo točno,
lično ter po nizki ceni. -

STEMBERGER,

Dunajska cesta št. 9.

TRGOVCI, POZOR!

Lep trgovski lokal, s skladi-
ščem in dvema izloženima
oknom, ODDAM takoj v
najem. Pogoje se izve pis-
meno ali osebno. K pisme-
nim vprašanjem je priložiti
znamko za odgovor. - L.
REBOLJ, Kranj. 1463

Hotelska in trgov. HIŠA
na najpomembnej. kraju Bleda,
ugodno napredaj. - Naslov v
upravi lista pod št. 1600.

PRODAM dve hrastovi

ter 2 JEDILNICE, hrastovi,
črno politirani z brušenimi
stekli, event. tudi zamenjam
za smrekove deske. FRANC
GOLJAR, Dravljice 103, pošta
št. Vid nad Ljublj. 1599

Posodim 50.000 kron

na sigurno mesto onemu, ki
mi da družinsko stanovanje;
2 sobi s pritlik. in vrtom v
Ljubljani, Novem mestu ali
v bližini. Ponudbe na upra-
vo «Slovenca» pod št. 1578.

Lepo POSESTVO,

80 orolov obsegajoče, ležeče
na Pohorju, 2 uri oddaljeno
od Maribora, v bližini Mari-
borske kočice, je takoj NA-
PRODAJ. Cena po dogovoru.
Interesenti naj se ustme-
no ali pismeno oglašijo pri:
Polak Francu v Sp. Hoči
št. 75 pri Mariboru. 1577

GUGALNICA

prilpna za gostilniški vrt,
ceno napredaj. - Naslov v
upravi lista pod št. 1571.

Dve OKNI

eno 2-00 x 1-80 m, drugo
1-00 x 1-80 m - porabni za
delavnico ev. verando, ceno
napredaj. - Naslov v upravi
«Slovenca» pod št. 1572.

Rabljeno pisalno MIZO
dobro ohranjeno, PRODAM.
- Naslov pove upravništvo
«Slovenca» pod št. 1573.

Na veleposestvu dr. Ferd.
Atlema bodo iz letošnje
sečnje oddali pribl. 1400 m²

smrekovega lesa

na panju ali franko vagon,
postaja Brežice. - Ponudbe
sprejema do 28. marca:
Oskrbništvo graščine Bre-
žice ob Savi. 1557

BARAKO

za prodajo živil ima napra-
daj Grčar Mihael, Zelena
jama 110, Moste. 1499

PARCELA

v bližini glavnega kolodvora
je po ugodni ceni napredaj.
Vpraša se pri g. stavbeniku
J. Breuerju, Vojaška ul. 16 a

Večje posestvo

na prometnem kraju, pri po-
staji Novo mesto, napredaj.
- Natančne podatke daje
JOŽE AUSEC,
Novo mesto št. 269.

Mala kmetija:

gospod. poslopje, njive, ve-
lik sadni vrt in nekoliko
gozda z zaraščenim lesom
je napredaj. Redi se lahko
4-5 glav živine; oddaljeno
je 1 uro od Kamnika v vasi
Sidraž. Cena zmerna. Več
pove Ivan REMEC, Mošnje
št. 34, pošta Radoljica.

POZOR!

MESO pitanih VOLOV

napredaj po znatno znižani
ceni od sobote dalje na
Pogačarjevem trgu v me-
nici JESI. - Prvovrstno
meso kg Din 23.—, drugo-
vrstno kg Din 20.—
JAKOB JESI.

Bencin-motor

8 konjskih sil, v dobrem sta-
nju je radi predelave delav-
nice takoj napredaj za ceno
8000 Din. - Natančneje se
izve pri Produktivni zadrugi
za lesno industrijo, v Celju-
Lanovž.

Stroški pri uporabi bencina.

**Vozi brez
bencina!**

Adaptiral svoj auto-aktor
ali stabilni motor s patent.
HAG-generatorjem.

Kuri z
ogljem!

Prospecte in referen. daje
Jugo-hag

Ljubljana: Telefon 560

Bohoričeva ulica 24.

10 krat dražje nego z ogljem!

Razglas.

Meščanska korporacija v Kostanjevici proda približno
500 — 600 m² še stoječega

hrastovega lesa.

Gozd leži tik drž. ceste pri Kostanjevici Event. ponud-
be na «Nacelstvo meščanske korporacije v Kostanjevici»
NACELSTVO.

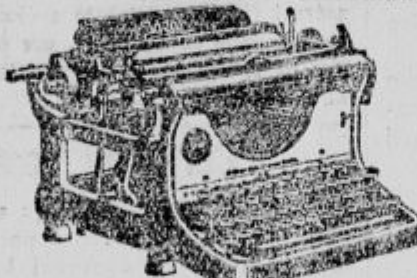
Prva slov. zidarska zadruga v Ljubljani.

registrirana zadruga
z omejeno zavarov.
Pisarna v Ljubljani, Trzinova c. 2. - Tehnično vodstvo na obla-
stveno avtoriziranim predbenim inženirju. - Projektivna in iz-
vedbena vsa v stavbeni in inženirski stroho spadajoča dela.
Delo solidno. Cene konkurenčne.

la modra galica

89/99 %, garantirana, znamke Johannisthal, nemške ka-
kovosti, v egaliziranih sodih po 100, 250 in 300 kg
vedno v zalogi. - Cena jako ugodna, franko skladišče
Ljubljana. Plačilni rok 60 dni proti menici. Vzorci na
željo na razpolago.

STANKO FLORJANČIČ, Ljubljana,
Sv. Petra cesta št. 35.

IDEAL

Najboljši in najmoderneši
pisa ni stroj sedajnosti

The Rex Co, Ljubljana
Gradišče 10 Telefon 268.

Specijalna trgovina vseh pisarniških potrebščin.

Stavbene potrebščine.

linolej, asfaltovanje, ksilolitna tlakovanja. -
Specijalna sredstva za izolacijo proti vlagi,
izsušitev vlažnega zidovja, proti hišni in lesni
gobi. - Vlažne plošče. - Strešna lepenka, ru-
beroid, lesni cement, katran, karbolinej, as-
falt, bitumen, mavec itd. itd.

Ljubljanska komercialna družba,

LJUBLJANA, Bleiweisova cesta 18.

ODDAM V NAJEM

takoj radi družinskih razmer

GOSTILNO in TRGOVINO

z mešanim blagom na pro-
metnem kraju, eno uro od
kolodv. Jarše - Menges, pri
okr. cesti Menges-Vodice.
Več pove lastnik MIHAEL
ZUPAN, p. Vodice. 1591

KLAVIRJE

in HARMONIJE na obroke:
Bösendorfer, Förster, Stein-
way etc. Vse instrumente
za bleh- in strah- godbo,
strune in žice vseh vrst na
debelo in drobno. ALFONZ
BREZNIK, Ljubljana, Mestni
trg 3 (pri magistratu). Naj-
spodob. tvrdka Jugoslavije.

Gospodinja!

Če hočeš napraviti svojim
malčkom za velikonoč res
veselje, kupi barvo
za pisanke
le z znamko:

Črne dežne plašče
s kapuco od Din 600.— naprej,
in pelerine, posebno
primerne za preč. duhovščino,
priporoča konfekcijska in
modna trgovina
FRAN LUKIČ
Pred škofijo 19.

FRANC FUJAN - krovstvo,

Ljubljana, Galjevičeva 9 - pri
dol. kolodvoru - izvršuje
vsakovrstna nova krovstva
dela s škrljem, skalco, ope-
ko itd. Sprejema popravila
raznih starih streh. - Zaloga
asbestnega škrlja. 1252

Miši, podgane, stenice in ščurki

moraš poginuti, ako uporabi-
š naše preiskusne sred-
stva; proti mišim in podga-
nam Din 7-80, za ščurke Din 10
za stenice Din 10, za molje 6
Din, proti mrčesu 7 in 7-80 Din
maet proti ušem 5 Din, maet
proti ušem v obleki 7-80 Din,
proti mravljam 7-80 Din. Ro-
tor za čiščenje madrazov 7 Din
Posilja po povzetju.

«Artes» kem.

laboratorij, M. Janker,
Zagreb 39,
Petrijnska ulica 3/III.

ARHITEKT

in mestni STAVBENIK
VILJEM TREO

Ljubljana, Gosposvetska c.
št. 10 - Telef. inter. 103.
Ustanov. l. 1850. Se pri-
poroča za ZGRADBE vseh
vrst ter izvršuje NACRTE
in PRORACUNE.

Pozor p. n. občinstvo!

Pri nakupu spomladanskega blaga ogledajte si zalogo

Snoj & Modic

v palači Mestne hranilnice.

kjer boste solidno z angleškim, češkim in
in francoskim blagom postreženi.
Blagovi v zalogi so po
vseh različnih cenah od
najnižega pa do najvišje
cane na razpolago.

Pri «Društvenem domu» na Boh. Bistrici se razpisujejo
tesarska in mizarska dela.

Ponudbe je poslati do 31. marca 1924 na župni urad na
Boh. Bistrici, kjer se dobe tudi potrebne informacije.

OTVORITEV

Tvrda FRANC SZANTNER

špecialist za ortopedična in anatomska
obuvala in zaloga čevljev. Sprejema vsa
naročila za čevlje po meri in popravila.
Ljubljana, Šelenburgova ulica št. 1

2 do 500.000 Din.

posojila v svrhu povečanja obrata išče za dobo 1—3 let
industrijsko podjetje v Sloveniji, katero se lepo razvija
in je preobloženo z naročili. Vredno je 4 milijone dinar-
jev. Nudi vključbo na I. mesto, 20 odstotne obresti in
sodelstvo na dobičku. - Ponudbe na upravo «Slo-
venca» pod «Popolnoma varno in dobičkanosno».

Pri revmatskih bolih

uporabljajte za masažo pravo
Erenyi Diana francosko žganje

Dobiva se povsod
Varujte se pred brezvrednimi
potvorami!

Mala steklenica Din 9.—
Srednja " " 24.—
Velika " " 48.—

Glavno zastopstvo in zaloga:
Jugopharmacia d. d. Diana odlo
Zagreb, Prilaz 12.

Čitajte in širite »Slovenec«!

„JUGOEKSIM“

Trgovska družba Vekoslav Pelc in drugovi

Eksport LJUBLJANA Import

VEGOVA ULICA 8

Glavno zastopstvo za Slovenijo in zaloga mlina „Union“,
Osijek

Trgovina s specijalnim, kolonijalnim, materijalnim bla-
gom, deželimi, poljskimi, mlevskimi prideiki,
lesom in lesnimi izdelki na debelo in drobno.

Zadružna Gospodarska banka d. d.

Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 10

(v lastni palači vis a vis hotela „Union“). Telefon št. 57 in 470.

Račun pošto čekovnega urada za Slovenijo št. 11.945, v Zagrebu št. 39.080.

Podružnice: DJAKOVO, MARIBOR, SARAJEVO, ŠOMBOR, SPLIT, SIBENIK. Ekspozitura: JLED.

Interesna skupnost z: Gospodarsko banko d. d. v Novem Sadu.

Kapital in rezerve skupno nad Din 15.000.000.—.

Daje trgovske kredite, eskomptira menice, lombardira vrednostne
papirje, daje v najem jeklene shrambe za vrednote, kupuje
in prodaja kar najbolje tuje valute in devize, sprejema vloge
na tekočem računu in na vložne knjižice ter preskrbuje vse
bančne in borzne transakcije pod najugodnejšimi pogoji.
Pooblaščen prodajalec srečk Drž. razr. loterije.